

1991 йил 1 сентябрдан
чиқа бошлаган

Жамият

ҲАР ҲАФТАНИНГ ПАЙШАНБА КУНЛАРИ СИЗНИНГ БЕФАРАЗ СУҲБАТДОШИНГИЗ

ОИЛАНИ МУҚАДДАС БИЛАМАН

Ўзбекистон Республикаси
Санъат арбоби, рассом — Ор-
тиқали ҚОЗОҚОВНИНГ ранг-тас-
вир ижоди муҳлислариға яхши
таниш. У шундай дейди:

- Ота-онамиз болаликдан меҳ-
нат қилишга, ҳар бир инсонга бе-
рилган вақтдан унумли фойдала-
нишга, ҳалол яшашга ўргатиш-
ган. Уша ўғитларға амал қилиб,

аввало вақтимни иложи
борича режалаштириб,
ҳамма нарсага улгуришга
ҳаракат қиламан. Бунда
рафиқам Гулчехраҳондан
жуда миннатдорман. У ме-
нинг мададкорим, ёрдам-
чим, кадрдон дўстим. Гул-
чехра билан бир мактаб-
да ўқиганмиз. Мактабда
деворий газеталарни бир-
галикда чиқарардик. Кей-
инчалик Тошкентда
ўқидик. Турмуш қурдик.
Оллоҳга шукр, ҳаётда ўз
йўлимизни, ўрнимизни
топдик. Ҳар бир асарим
яратилишида унинг масла-
ҳатлариға сунанман. Санъ-
атни жуда севади. Менинг
кўпроқ ишлашим учун бар-
ча шароитни яратиб бе-
ришга ҳаракат қилади.

Оилани муқаддас деб
биламан. Ҳозир ўғлим Мо-
лия университетни талаба-
си. Қизим мактаб ўқувчиси.
Ҳар бир инсон ўз ҳаётида
оиласи, фарзандларини
деб яшайди. Ҳар бир оила-
нинг тинч-осойишта ва бах-
тиёр бўлиб яшати ўша оилада
яшаётган инсонларнинг ўзлариға
боғлиқ деб, уйлайман.

Лола АҲМЕДОВА
ёзиб олди

ЮРТИМИЗНИНГ ИШОНЧ, ТАЯНЧИ

**“Фуқароларимиз
учун армияда хиз-
мат қилишни нафа-
қат фахрли бурч,
балки олий шараф-
га, ўз Ватани ва хал-
қига садоқат, жа-
сорат ва матонат
мактабига айланти-
ришиға, унинг нуфу-
зини янада ошири-
шиға ишонаман”.**

И. КАРИМОВ

14 - январ Ватан Ҳимо-
ячилари кун ва Ўзбе-
кистон Республикаси
Қуролли Кучлари таш-
кил тоғганининг 11 йил-
лиги кенг нишонланди.
Шу муносабат билан
мамлакатимизда турли
тадбирлар бўлиб ўтди.
Жумладан, пойтахти-
мизнинг “Туркистон” са-
ройида тантанали йиғи-
лиш бўлди. Анжуманда
Қуролли Кучларимиз
вакиллари, уруш ва меҳ-
нат, армиямизнинг фа-
рийдлари, олий ҳарбий

ўқув юртининг курсант-
лари ва уларнинг ота-
оналари қатнашишди.
Йиғилишда Ватан Ҳимо-
ячилари кун муноса-
бати билан соҳа вакил-
лариға давлат мукофот-
лари топширилди.

Бугунги осмонимиз-
нинг мусаффолиги, осойишталиги, хотир-
жамлигимиз Ватан Ҳимо-
ячилари, мард ўғонла-
римизнинг шарофати-
дан. Ватанимиз ўз ифти-
хори, ишончи ва суянч
тоғлари бўлган армия-
си ва Ўзбекистон Қу-
ролли кучлари билан
фахрланади.

Ватанимиз Ҳимоячилари
ҳар лаҳзада сергак
ва матонат билан ўз ва-
зифаларини мардона-
вор бажаришга таянган
учун ҳам ҳаётимиз бун-
дан кейин ҳам тинч ва
осойишта бўлишиға
ишонамиз.

Ўз мухбиримиз

Билла Oila va jamiyat Жамиятга

2003 йилни муҳтарам
Президентимиз “Обод
маҳалла йили” деб эълон
қилдилар. Бу бежиз эмас.
Зеро маҳаллалар ободли-
ги бутун юрт ободлиги-
дир. Қарияларни ўтган
йилда амалга оширилган
ишлар тахсинга лойиқ.
Менинг бу фикримга бар-
ча фахрийларимиз қўши-
лишса керак.

Қариялари, кексалари
эъозли бўлган маҳалла
албатта обод ва осойиш-
та бўлгусидир. Демак,
2003 йилда юртимизнинг
барча маҳаллалари обод
бўлади. Обод маҳаллалар
бирлашса - бу обод Ўзбе-
кистондир.

Оғизаман, хастаман.
Бироқ, Оллоҳ менга қалб
ато этган. Шу заифчи-
да, хастагина қалбим эл
дарди билан, меҳри билан
яшамоқда. Шу заминда
туғилиб ўсган, шу юрт
тузини тотган бир фар-
занд сифатида туну-қун
яратгандан тилагим
Янги йилда элимизнинг
ҳар бир гўша, маҳалласи-
да гўдаклар инга-ингаси
болалар қувончи, оилавий
шодонлиғи кексалар дуо-
си янграшини истайман.

Элимизга ҳаммиса
осойишталик, элдошларга
соғ-омонлик тилайман.

М.
САЛОҲИДДИНОВА
Қашқадарё вилояти

Мен Андижон тумани-
лик муҳлиснинг Зо-
киржон Каримовман,
дейди тахририятимиз-
га шанба кунни кўнгирак
қилаётган муҳлисимиз —
Ўзим “Дамас” ҳай-
дайман. Анча йилдан
бери “Оила ва жами-
ят” бизнинг оиламиз —
мен ва Мавжудахон-
нинг сеvimли газета-
мизга айланаиб қолган.
Икки қизалоғимиз бор.
Бўш қолдик дегунча, ун-
даги мақолаларни му-
ҳокама, мунозара
қиламиз, фикрлашамиз.
Хуллас, “Оила ва жа-
мият” гўёки оиламиз-
нинг ўз одамидек бўлиб
қолган. Янги йилда чиқ-
қан иккала сони ҳам
мана олимизда туриб-
ди. Улардаги мақола-
ларни ўқиб, фикрлашиб,
ҳаяжонланиб кетгани-
миздан Сизларға кўнги-
роқ қилаялмиз. Янги
йилда ҳам ижодий жа-
моангизға юксак му-
ваффақиятлар ёр бўли-
шини тилаб қоламиз.
Ўз мухбиримиз
ёзиб олди

ҚУТЛОВЛАР

Дилдан олқишлайман сени мен бугун
Аёллар дардига малҳамсан ўзинг!
Ечилмай қолмайди ҳеч қандай тугун,
Қалб оромидирсан «Оила ва жамият!»

Ҳа, Янги 2003 йилдаги бу табригим ҳамма
муҳлисларнинг дил сўзлари бўлса ажаб эмас.
Сенда юртимиздаги барча оилалар ўз муам-
моларига ечим топиши аниқ. Қанча-қанча йи-
гит-қизларни саҳифаларинг орқали учрашти-
риб, бахтли оила ҳаётига раҳнамо қилаялсан.
Бахтсиз оилға ечимсан ўзинг!
Узоқларни кўзлар чакноқ кўзларинг.

Ҳа, бу шунчаки мақтов эмас. Узоққа бор-
май, ўзимни олай, дардли одамларға маҳам-
лигинг менинг ҳаётимда ҳам намоён. Болам
Азизхон бу ширин ҳаётдан кўз юмганида сен
дилсимға юпанч бўлдинг. Болагиман 21 январ
кунни бизни, меҳрибонина аёли Мавмураҳон-
ни, шакардек фарзандлари Отабек ва Алибек-
ларни ташлаб кетди-я!

Оллоҳнинг ўтли синоварига чидамай иложи-
миз қанча! Илоҳим Азизхоннинг охирати обод
бўлсин!

Азиз газетамиз, ростдан ҳам сен билан юпа-
наман. Сихатгоҳдалигим учун 52-сонини ола-
май қолувдим, бир нарсанини ўқутиб қўйган-
дек бўлдим. Кенжа ўғлим топиб келтирувди,
дилим ёришиб кетди.

Элимизда Янги йил нафаси сезилиб турган
шу кунларда хафачанкини бекор тилға ол-
дим чоғи.

Асли мақсадим Бош муҳаррир бошичилигида-
ги барча толам, калами кучли аскарлари: Тур-
суной Содиковна, Санъат Маҳмудова, Тоҳир Но-
римов, Хулқар Ҳотамбоева, Лола Аҳмедова,
Басира Сайдалиева, Мухтарам Улуғова ва бо-
шиқа қанчадан-қанча жонқуяр қаламкашлари-
ға Янги йил табригини етказиш эди. Сизларни
Янги йил билан оиламиз номидан қутлайман.
Кўй йили хонадонларингизға бахт ва шодлик,
барака, озорсиз ҳаёт ола келган бўлсин, ило-
ҳим. Фарзандларингиз меҳр муҳаббатли бўлиб
улгайишин. Янги йилдаги илғимингиз — га-
зетамизнинг 16 саҳифада чоп этилиши билан
табриклайман. Имкониятларингиз бундан-да
кенгайверишиға тилақдошман.

Афифа ҲАСАН қизи

акажоним, укам, келинимиз: “Га-
зета олиб келмадингизми”, - деб
сўраб қолишди. Кўзларимдан ёш
чиқиб кетди. Чунки, дадам туғай-
ли уларнинг ҳам газетаса меҳрла-
ри тушиб, уни қўлма-қўл ўқиб, ҳар
сонини орзиқиб қутлашарди-да.

Мен бу сўзларим билан шима де-
моқчиман? “Оила ва жамият” хоҳ
ёш бўлсин, хоҳ кекса бўлсин ҳам-
мани ўзинг мафтун қилиб қорша-
бани ўзига қутладан қилиб, обу-
на бўлмаганларни армонга қолди-
радиган ажойиб газетадир. Яна
шунини айтмоқчиманки, агар юрт-
дошларимиз ўз маблағини ҳалол-
ҳаром, ичкиликка, гўёғандликка
сарфламасдан газетаса обуна
бўлишса ва ё уни сотиб олишга сар-
флашса, албатта ютадилар.

Азиз, ижодий жамоа, яна бир бор
Сизларға соғиқ ва омонлик тилаб
ижодларингизға зафарлар ёр бўли-
шини Оллоҳдан сўраб қолувчи
ашаддий муҳлиснинг:

Зулайхо МУРСАЛҲОН қизи
Қашқадарё вилояти,
Косон тумани,
Қозоқли қишлоғи

**ЎЗБЕКИСТОН ВА РОССИЯ
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ
КЎРСАТУВЛАР-ДАСТУРИ БОР**

Саратон ойи эди. Кун жуда иссиқ. Ишга эрта салқинда етиб олай дедим-у, "Амир Темур — Водник" даҳаси йўналиши бўйлаб қатнайдиغان автобусга чиқдим. Уз халларимга фарқ бўлиб ўтиргандим нозиккина кондуктор қиз ёнимга келиб, "За проезд", дея

лан узатдик. Бўйнимгача қарзга ботиб дугоналарига кафеда ўтириш қилиб бердим. Тилло тақинчоқлар, кийим-кечакларни айтмаса ҳам бўлади. Чунки хотиним: «Тўнғич қизим, ҳеч қимдан кам қилмайси», деб туриб олди. Тўйдан икки ҳафта ўтиб куёв боланинг туғил-

нингизга ётиги билан тушунтирсангиз бўларди-ку,- дедим. - Аёл кишининг ўзига ақлу идрок бермас қийин экан. Қанча тушунтирдим. Қизимга уч қатор қимматбаҳо палто олди. "Олдин биттасини кийиб эскиртириб олсин, насиб қилса кейинроқ бошқаларини ҳам олиб

Агар биз тўйга кетадиган маблагнинг бир қисмини ёшларнинг ҳақиқий эҳтиёжига, оила юмушларини енгилаштиришга, эртага туғиладиган гўдақларни соғлом қилиб ўстириш, болаларимизга чуқур билим бериш, бир сўз билан айтганда, замонавий ҳаёт ва турмуш тарзига жавоб берадиган мақсадларга сарф қилсак, бу энг оқилона ва савоб иш бўлур эди. И. КАРИМОВ

Танишинг: Зулфия номидаги Давлат мукофотига номзодлар

ВАТАН ТҮЙҒУСИ ҒУЗАЛ

Сабина РАСУЛОВА — У Навоий Давлат педагогика институти физика-математика факултети, "Математика - информатика" бўлимининг II-босқичида тахсил олади.

Юртимиз ёшларига жуда кўп имкониятлар берилган. Шулар қаторида мен ҳам борлигимдан гурурланаман. Шундан фойдаланиб бор билимим, меҳнатимни Ўзбекистоннинг довругини оламага ёйишга сарф этаман. Туғилган тупроғимни, севаман - дейди Сабина. Тиришқоқ қиз "Гулла, яшна Ўзбекистоним!" талловида қатнашиб, 1-мукофот соҳибаси бўлишдек бахтга сазовор бўлди.

КАМОЛГА ИНТИЛИБ

Гулбиби МИРТАЗОЕВА — Навоий Давлат қончилик институтида кадрлар бўлимининг ходими вазиқасида ишлайди. "Саноат қорхоналарида ҳужалик фаолиятининг тахлили", тест топшириқлари ва "Замон сеники" китобининг муаллифи Гулбиби талабаларга дарс ҳам беради. Улар иштирокида турли бадийий кечалар ташкил қилар экан, бу тадбирларда ўзи ҳам дилрабо кўшиқлари билан қатнашади. Юртимиздаги ёшларнинг ҳар томонлама етук ва баркамол инсонлар бўлишига ҳисса қўшиш истаги билан яшайди.

НАВОИЙ ЮЛДУЗИ

Юлдуз ЖУМАЕВА — Навоий вилоятининг Навбахор туманида туғилган. Ҳозир у ЎЗМУ журналистика факултетининг 1-босқич талабаси. "Юлдузининг" "Сизга гапим бор", "Оналар мактаби", "Сирдош", "Кўзон лоласи" тўпламлари ўз муҳлисларини топган. У университетда аёло баҳоларга ўқиш билан бирга она Ватан, ёшлик, муҳаббат ҳақида шеърлар ёзиб, республика матбуотида фаол иштирок этмоқда.

ШОИРА БЎЛМОҚЛИК ОРЗУСИ БИЛАН

Фарзона МАНСУРОВА — Навоий вилоятидаги Ҳамза номли 12-мактабнинг ўқувчиси. Ҳар бир фани аёло баҳолашга ўзлаштиради. Мактаб ҳаётига оид турли тадбирларда, шунингдек ёшлар ижтимоий ҳаракати мусобақаларининг иштирокчиси. "Тонг юлдузи" газетасининг энг ёш ва истеъдодли муҳбирларидан. "Дўстлик байроғи", "Сирли сўқмоқлар" номли асарлари чоп этилган. Фарзона ҳали изланишда. Келгусида ажойиб шоира бўлиш унинг энг эзгу ниятларидандир.

Басира САЙДАЛИЕВА тайёрлади

ЯНГИ ЙЎНАЛИШЛАР БЕЛГИЛАБ ОЛИНДИ

Шаҳрисабз туман ҳокимлигида туман хотин-қизлар кўмитасининг III-пленими бўлиб ўтди. Пленумда икки масала: "Қарияларни қадрлаш йили"да туман қарияларига кўрсатилган гам-хўрлик ва қулайликлар, хотин-қизлар ва вояга етмаган болалар ўртасида ҳар хил жинойятчиликка қарши олиб борилган ишлар ҳақида маърузалар тингланди.

Вилоят хотин-қизлар кўмитаси раисаси Д. Холбоева сўзга чиқиб, маърузалар ва "Ахборот" музокараларда баён этилган фикрлар юзасидан ўз мулоҳазаларини билдирди. 2003 йилда амалга ошириладиган ишлар белгилаб олинган. Қизгин баҳс ва мунозаралар асосида ўтган бу пленум йиғилганларда катта таассурот қолдирди.

С. УЗОҚОВА

ОРЗУ-ҲАВАС

менга юзланди. Йўл чиптасини олганимдан сўнг ёнимда ўтирган 40-45 ёшлардаги эркакка мурожаат қилди неганди эркак унинг галларини ашитмади. Қиз уни қўли билан туртиб, йўл ҳақини сўради. Эркак ўзига келиб ур сўради-ю, киссасидан пул чиқарди. Неганди у безовта кўринарди. Тез-тез "уф" тортиб кўяр, бундай ҳолатини ўзи ҳам сезмасди, назаримда. Шу аснода автобусга икки ёш чиқиб қолишди. Шунда ҳалиги эркак: "Мана шундай бахтиёр ёшларни кўрсам ҳавасим келади",- дея менга юзланди. Тахминимча, у ёлғиз бўлса керак деб ўйлади: "Фарзандларингиз сиз билан туришмайди?",- дея сўрадим. «Йўғ-э, худо асрасин. Оз эмас, кўп эмас нақ тўрт фарзандим бор. Тўнғич қизимни турмушга узатганимга атиги 3 ой бўлди, холос. Афсуски, "Болам бечорага келинликнинг ширин онлари кўп насиб этмади".

ган кунига бордик. Қизим "музлатгич олиб берар экансиз, қайнонам гап орасида кистириб ўтди",- деб келган оғайнилариимдан қарз кўтариб қимматбаҳо музлатгич сотиб олди. Буни қарангки қизим ҳар уйга келганда ҳали уни, ҳали буни олиб берди деваярғиб безор қилди. Туғилган кунни яқинлашгани сайин кўнглим безовта бўла бошлади. Нима эмиш, қайнонаси туғилган кунига телевизор совға қилишимизни шаъма қилиб ўтганмиш. Она-бола бир бўлишиб "телевизор олиб берасиз", деб туриб олишди. Ундан-бундан пул сўрадим, ҳеч қим бермади. Туғилган кунга эплаганимизга совға-салом қилиб кенжатоқ қизимни жўнатдик. Шундан кейин телевизор илинжида ўтирган кудамиз айниб қолди. Қизимни турткилаб арзи-маган баҳоналар билан уйга жўнатиб юборадиган одат чиқарди. Бир кун қизимни уйда олиб қолдим. "Қачон пул йиғиб телевизор олиб берсам кейин борасан. Унгача уйда ўтириб тур",- дедим. Ўзим сартарош бўлиб ишлайман. Кичкинагина дўкончам бор. Ортиқча уч-тўрт сўм топсам рўзгоримга ташийман. Аксига олиб ҳозир устaxonамни таъмирляпман.

бераверамиз",-дея Худонинг зорини қилдим. Йўқ. "Овсиним қизига беш қатор палто солди, қизимнинг улاردан қаери кам?," деб туриб олди. Хуллас, орзу-ҳавас қимматга тушди. Сўхбатимиз шу ерга етганида сўхбатдошим кейинги бекатда тушиши кераклигини айтиб хайрлашди.

Ушбу воқеани мен мақола ёзиш учун ўйлаб топганим йўқ. Чунки ўша кунларда дугонам Мухайёнинг ўғли учун ўтказиладиган "хатна" тўйига таклиф қилингандим. Ўғли мактабга борадиган бўлиб қолгач, "хатна" тўйини ўтказиш тарадуғидга тушиб қолган дугонамнинг турмуш ўртоғи "тўйни зўрлаб ўтказамиз, энг машхур артистларни олиб келаман",- деб туриб олди. Уёғидан ўтиб, буёғидан ўтиб Мухайё камчиқим қилиб ўтказишга кўндирди. Чўнтакка қараб кўнгли яқин одамларга базм уюштиришди. Ота-онасига ҳам ортиқча юк ортишмади. Маҳалла-кўй олдидаги ота-оналик бурчларини бажаришди. Қолаверса, тўйдан кейин аёлининг донолигидан мамнун бўлган куёв тўранинг хурсандлигининг чеки йўқ эди. Чунки ҳеч қандай гап-сўз, норозилик, қарз ҳақидаги бошқотиришлар тамоман улاردан бегона

эди. Ушбу тўй тафсилотини мисол келтиришдан мақсадим, ўз ҳаётимизни чингаллашувига ўзимиз сабабчи бўлибмиз-да, қўлимиздан келмайдиган юмушларни елкамизга илиб, охири-оқибат эл ичра кулгуга қолганимиздан сўнг пушаймон бўламиз. 2003 йилни Президентимиз «Обод маҳалла йили» деб эълон қилди. Бундан барчамиз хурсанд бўлдик. Яна шуниси қувончлики, ушбу йилда ҳам инсонларнинг ҳаётлари фаровон бўлишига асосий эътибор қаратилди. Юртдошларимизнинг ўз меҳнатлари эвазига топаётган маблағларини ўткиччи ҳавасларга сарфламасдан, фарзандларимизнинг келажагини таъминлаш, уларнинг ўқишлари, ҳунар ўрганишлари учун сарфлашлари кераклигини қайта-қайта ўқитиб ўтганлари ҳам бежиз эмас албатта. Ана шу ишларни амалга ошириш учун энг катта масъулият биз аёлларнинг зиммамизда. Шундай экан, ўз оиламизнинг хотиржам, фаровон ва тўқис бўлиши учун ҳар биримиз астойдил ҳаракат қилишимиз керак. Ана шундагина фарзандларимизнинг келажақда комил инсонлар бўлиб етишишларига замин яратган бўламиз. Нигора ЙЎЛДОШЕВА

Диққат, Диққат, Диққат, Диққат

Ажойиб танловлар ва янада ажойиброқ совға-саломлар

Қадри дўст! Президентимиз Янги йилнингизни "Обод маҳалла йили" деб атади. "Оила ва жамият"нинг тилаги, мақсади, эзгу орзуси ҳам шу. "Обод маҳалла йили" эл-юртимизга, кўп-кўп қувончлар келтирсин. Ҳамма бахтиёр ва бадавлат бўлсин, маънавият юксалсин. "Оила ва жамият" эса элга маърифат, маънавият тарқатувчи наشرлардан биридир. Биз ҳар бир обод маҳаллада давлатманд, тадбиркорлар борлигини биламиз ва бундайлар билан фахрланамиз. Улар учун "Оила ва жамият" ўз танло-

вини ўтказишга қарор қилди. Қанийди, давлатманд тадбиркорларимиз саҳоват кўрсатиб мурувватга муҳтожларга (20 тадан юқори) "Оила ва жамият"га обунга бўлишлари учун ёрдам кўрсатсалар, нечоғли савобли, фойдали иш қилган бўлардилар. Биз эса ўз навбатида бундай тадбиркорларнинг фаолияти, оиласи ҳақида 1,2,3 саҳифаларимизда суратли лавҳа ва очерклар бериш мажбуриятини олардик. Саломатпеша тадбиркорларнинг кутлуғ амалланмиш. Улар учун "Оила ва жамият" ўз танло-

Хўрматли муҳлислар! 2003 йил "Обод маҳалла йили"... Биз газетамизда ажойиб бир танлов бошладик. Ушбу танловда газетамизнинг барча муҳлислари иштирок этиши мумкин. Аслида ҳалқимизнинг сурати ҳам, сийрати ҳам гўзал. Болажонларимизни бағримизга боссақ кўнглимиз сурурга тўлади. Ишитаримиз мард, ўқтам, қизларимиз ҳаёли, чиройли. Болажон онахонларимиз, бувижон бобожонларимиз юзидан эса нур ёғилди. Қанийди, саҳифаларимизни ҳар бирларингизнинг ва ёки оилавий ту-

ширилган суратларингиз безаса. Сизларнинг шу бугунги ўй хаёлларингиз, орзу-ҳавасларингиздан бохабар бўлсак, улاردан халқимизни ҳам озоғ этсак, мақсадимизни фаҳмляпсизми, азиз дўст! Демак, 10x15 ўлчамдаги тиниқ рангли, оқ-қора ёки рангли суратларингизни ва бу суратларингизга мос бу сўзларингизни ёзиб тахририятга йўланг! Уларни кутиб қоламиз ва дарҳол чоп этишга ошқамиз. Энг чиройли фотолавлар муаллифларини эса муассас ва ҳомийларимизнинг қимматбаҳо совғалари кутади.

Кишлоғимиздаги муъжазгина бозорнинг пайдо бўлиш тарихи билан ҳеч қизиқмаган эканман. Минг бора эшитгандан бир бора кўрган афзал дейишди. Келинг, ўз кўрганганимни гапириб берай. Бозордан бошқа мавзу ҳам ошиб-тошиб ётибди-ку деманг, қосанинг тағдида нимқоса бўлади. Дик-к-а-т қилиб ўқисан-гиз мен тўқсан-аф-сона сизга ёқади. Катта кўчага қачон илк бора ўз ихтиёри билан чик-қанимни билмайману, баъзи бир хотиралар ёдимда қолган. Баъзида кўча тарафдан овоз келарди: "У жамоатларингиз билан фалон қишлоққа, фалон кишиникига, фалон кунни тўйга-а-а-а", бу овоз менга ёд бўлиб қолганди. Фақат қишлоқларнинг номи, одамларнинг исми ўзгариб турарди, ҳолос. Ушанда шодмөнликни тасаввур қилардим. Яна бир кун шу ҳудудда овоз янгарди-ю, унда эса тўй ўрнига жаноза сўзи қўйилиб айтарди. Унда эса кўнглимда қандайдир нохушликни ҳис этардим. Учинчи овоз эса бозор кунни бўларди.

Бўлиб кўринарди кўзимга. Бир томонда мол бозори, иккинчи томонда сабзавот, учинчи томонда эса гўшт, гуруч, атторлик маҳсулотлари. Эсимда, атторлар рўмолларини ёйиб чанковуз, кўзминчок, кўй-кўзиларнинг жунларини бўяйдиган ҳар хил бўёк, ип, игна ва шунга ўхшаш майда-чуйда нарсаларни сотишарди. Бозорга кираверишдаги ўнг тарафда мен яхши кўрайдиган хўрозқанд сотилса, чап тарафда амакчи яхши кўрайдиган нос сотиларди. Ҳафтада бир марта бўладиган бозорни интизорлик билан кутардим. Чунки ўша кунни бобом

эълон берарди. Файзи бобо яна бозорни айлан-иб ўша жумлани такрорларди. Орадан йиллар ўтди, энди шу бозордан мен болаларимга хўрозқанд кўтариб келадиган бўлдим. Кўчадан тўйга ёки жанозага деган қакирув, бозорда эса эълон қилиш шу кўйи давом этарди. Бозор иқтисоди-дига ўтди, бозорнинг рангига тусига тус кирди-де. Атрофи тош девор билан ўралди. Теласига "Чеп бозори" деб ёзиб қўйилган. Катта қўшқанотли дарвоза ўрнатилди. Ҳафтада бир кун эмас, икки кун бозор бўладиган бўлди. Бозорнинг ичида ошхона, тижорат дўкончаси, кишлоқ бозорига яраша расталар қад ростлади. Сотувчиларнинг ҳам, харидорларнинг ҳам сони қўлайди. Хуллас замон билан ҳамнафас ҳамма нарса ўзгарди. Қишлоғимизда ва бозорда битта нарса ўзгармай қолди. Катта кўча тарафдан келадиган ўша хуш-нохуш овозу, бозорда айтиладиган эълон. Шу яқин орадаги қишлоқларни бир-бирига боғлаб турадиган мана шу уч хил мавзудаги овоз қандай замон бўлишидан қайти назар, абадий шундай қолсин. Шу боисдан ҳам бу овозлар юрагимга жуда яқин. Бу овозлар менга қон билан кирган, энди жон билан чиқади.

АЁЛНИНГ СИРЛИ ДУНЁСИ

(Ҳадислар талқини)

Ёнма-ён қурилган бинолар бир бирларини ушлаб турганидек, мўминлар бир-бирини қувватлаб туради.

Ҳадис

(Боши ўтган сонларда.) Мўминликнинг бир кўриниши ҳамisha бировга яхшилик илиниш, яхши ниятларга рағбат бериш, ҳеч йўқ бировнинг ҳақиқа самимию дулар қилишидир. Аллоҳ бандаларини атои яхшиликка чорлайди. Азбаройи уларни суйганидан шундай қилади. Унинг чорловлари замирида бизга аталган муқофотлар ваъда сиб бордир. Дейлик, сиз бировга мурувват кўрсатдингиз, дарҳол қўлу тилу дилингиз бунинг учун сизни олқишлайди. Улар савоб ишлар учун яратилган эди, сиз юзларини ёруғ қилдингиз. Яратган эса бунинг ҳисобини олиб туради, бу бир юту! Иккинчидан, сиз хурсанд қилган одамнинг қувончи, розилиги Яратгани яна шодлантиради, бу ҳам Аллоҳнинг янги муқофоти сизга келяпти дегани! Кимсани қувонтириб, аввало ўзингиз яйрайсиз. Қарабсизки, ўзингизда ва хурсанд қилган кишингизда янгидан янги яхши ниятлар туғилади ва эвазига иккинчиз учун яна устма-уст савоблар ёзилади. Аллоҳ таоло айтади: "Агар банда Менга бир қарич яқинлашса, Мен унга бир газ яқинлашаман. Агар банда Менга бир газ яқинлашса, Мен унга бир қулоч юраман. Агар у мен томонга юра бошласа, Мен унга трон югураман". Аллоҳнинг саҳийлигини-ю бизнинг ғофиллигимизни қаранг, бировга қилган бир муруватимизга жавобни ўн тўхфа тайёрлаб турибди. Энди айтинг-чи биродар, биз ҳар доим ҳам бир-биримизга мурувват билан яшашимизми?

Бир-бирингизни суянг дея чорлайди Курьонни карим! Беихтиёр хаёлим онамга учеди... мунчоқдан икки синглим қазо қилди. Менгача эса уч акам ўтган. Қўзиди жоласи тинмагунча онам яхши-ю ёмонга пайдар-пай муруватлар кўрсатар ва мен - ёлғизганини дуо қилишларини сўрарди. 13 ёшга етганимда ўғил укалик бўлдим. У эндигина атак-чек босган кунларнинг бирида онам: "Болам, бугун яхши ният билан ҳовлима-ҳовли юрамиз", деди ва вазифамни тушунтирди. Ёпинчиққа ўраниб олган онам, ҳар бир ҳовлига кирар эканмиз, остонадаёқ чўқкалаб олар ва мунгайганча қўлларини чўзиб жим ўтирарди. Мен эса қийим мато сўраб кирганимизни ва укамга умр сўраб дуо қилишларини ўқидардим. Хонадон бекалари ҳайрихоҳлик билан елиб-югуриб қийим-сийким топиб чиқишар ва кўзларида ёш билан укам учун Худодан улар сўранардилар. Онам симсим йиғлаб юриб бу қийимлардан жанда тикди. Укам беш ёшга киргун-

ча фақат шуни кийди. Ҳар сафар бу қурок тўнни ювиб-тозаллаб ўғлининг елкасига илар экан, онам: "Болам жанда эмас, элнинг дуоларини кийиб юрибди, қўргони шу дуолар бўлади, иншооллоҳ", дерди қоникчи билан.

Жанда масаласи балки бидъатдир, аммо онам дуода хосият кўплигини билган ва шунинг учун ҳам дуолар гадоси бўлган экан...

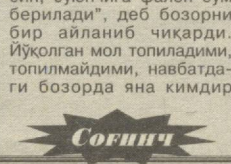
Ҳар бир инсонда нур захираси бўлади. Яхшиликка отланган заҳоти бу нур уйлонида ва унинг юзига балқийди. Қарабсизки, атрофни даволоччи зарралар тарата бошлайди. Онам беморланса, ихраб, ўнтаб, юрагингни шувиллатадиган бўлиб оғир эди. Аммо кадрдонларидан бирортаси ҳол сўраб киргудай бўлса, дарҳол ўнглини қолар, зум ўтмай кирсангиз, хандон отиб ўтирган бўларди... Касалнинг катта-кичиги йўқ, ҳар қандай бемор икки йўл ўртасида туради. Ҳол сўраб келганининг нурли юзи, икки оғиз меҳрли сўзи, Аллоҳ сабабчи қиламан деса, кишини ҳатто ўлимдан олиб қолиши мумкин.

"Ҳар бир банда Аллоҳнинг иморати, уни бузишга ҳеч кимга изн берилмайди", дейилади Қурьонни каримда. Қасд билан, ҳасад билан бировнинг қўнглини вайрон қилган одам мўминликдан чиққан одамдир, энди у жазосини кутавдирсин! Аммо яхшининг ҳам, ёмоннинг ҳам эгаси Худо, унинг розилиги учун саҳийликни, муруватни барчага, ҳатто сизни ёқтирмаган ва сизга ёқмаганларга ҳам раво кўриш мўминликдандир. "Нима учун ёмон қўнглини яхшилик қиларканман", деб торлик қилманг, биродар! Ҳақнинг Ўзи муқаддас Курьоннинг ҳар саҳифасида: "Мен авф етгучиман", деб турибди-ю, "фалончиники кечиролмайман", дейдиган бандаси унинг олдида ким бўлиб қолибди? Қолаверса, сизнинг хуш кўришингизни билиб турадиган одамга мурувват қилсангиз, яна бир севиниб қўяди, ҳолос, аммо ҳаяжонланмайди. Сизни ёмон кўрадиганга қилинг яхшиликни, ана ўшанда кўрасиз, у буни байрамдай қабул қилади, севинчларида мушаклар портлайди! Бори йўғи сиз унинг қўнглини кўтардингиз, ҳолос, аммо энг катта фойдани ўзингиз кўрасиз: боши берк кўчага кириб қолган талай ишларнинг энди ечимини топажақдир! Бу бахт-ку, ахир!

Бирор яхши ишни бошлаб қўйиб, чўчиб турганларга рағбат берсангиз кучига куч қўшилади. Иморат солаётганга "ҳорма-бор бўл" қилиб хабар олсангиз, тилло бергандай бўласиз! Бировдаги фазилатларни сезганингизни ўзига сездирсангиз, сафдошларингизнинг яхши ишларини табриқлай билсангиз ва улар ҳақида атрофга ҳикоялар айтиб юрсангиз, унинг эмас, ўзингизнинг баҳонингиз ортади! Бир-бирини суяб яшаш бахти, қушдай учиб, яйраб яшаш лаззати мана шу!

Биродар, дарвозаларни тақиллатинг, эшик очанга: "Бормисан, қўшим", ден! Телефон жирингласа, гўшакка юрагингни тунинг ва бағир бериб сўрашинг! Ёнингиздан ўтиб бораётганларни пичирлаб дуо қилинг, улар сизнинг атрофдаги устунларингиз, улар борки, сиз тикка юрибсиз. Мен ҳам қўлларимни қафтингизга қўйиб турибман, юрагингни томирларингизга томишини эшитаяспизми, азизим! (Давоми бор.)

Турсуюи СОДИҚОВА

О. НУРМАМАТОВ

БОЛАЛИККА ҚАЙТГИМ КЕЛАДИ

Оҳ! Мен туғилиб ўсган кишлоқ! Тошкент шаҳридан 15 қақирим шимолда Калас дарёси бўйига жойлашган муъжазгина кишлоқ бор, номи Чувалачи. Одамлари содда, меҳнатқаш, кишлоқни сўлим, зилол сувлари, мусалфо ҳавоси, сайроқи қушларию булбул нолалари худди кечагидек қулғим остида эшитилаётгандек. Гўё... Ёз ойлариде оқшом манзараси кишлоқ чиройига чирой қўшар, ўзига мафтун этарди. Кундузи билан ҳориб чарчаган қўшнинг уфқ сийнасига бош қўйиши, ҳали совиб улгурмаган замин тафти, кўчаларни тўлдириб ўтаётган подашлар, қўй-қўзиларни тинимсиз маърашлари, улар ортдан кўтарилаётган бегубор чанг, подаларни маърашию, одамларнинг қий-чувлари каймай тун пардасини тушиши, чумчуқларни чириллашию аҳён - аҳёнда подачининг "оши ҳалол!" деган товуши. Ҳозир кишлоқ замонавийлашган: тўлик электрлаштирилган, газлаштирилган ва қувурлар ётқизиблиб, ичимлик сув билан таъминланган, кўчалар асфалтланиб, салобатли бинолар қад кўтарган. Одамларни яшати, фикрлаши, дунё қараши ўзгарган, тўйларини яшаш шароитлари замонасига яраша, аммо мен темир қувурлардаги хлорли сувни эмас, ариқлардаги зилол сувни, "Дока хлеб"даги буханка нонни эмас, онаминг тандирдан узиб олган иссиқ нонларини кўсайман. Ёшлигимда онам менга бир гапни такрор ва такрор гапирар эдилар: "Болам, ҳаётда икки йўл бор: бири тўғри йўл, иккинчиси эгри йўл. Биринчи йўл ўзи

тўғри бўлгани билан жуда машаққатли, кўп тўсиқларга учрайсан, сабр-бардош ва ҳалол меҳнат билан энгиб ўтсанг муродингга етасан. Эшинг ўтиб кексайганда роҳатини кўрасан. Иккинчи йўл эгри, бу йўл билан борсанг ҳақиқат қўл, ёлғон шох бўлганини кўрасан, осонлик билан эришган муваффақиятларинг омонат солинган иморатдек тез тўкилиб тушади. Эшинг ўтганда кўп машаққатларни кўриб азобда қолсанг". Онам ўғитларини қулғимга олиб, топганларим кўп, турмуш ўртоғим, етти фарзандим. Ўн тўққизта набирар, қирқ беш йиллик иш фаолиятимда орттирган жуда кўп устозлар, ёру дўстларим. Энг олий неъмат — Республика мустақилликка эришган кунни кўриш менга насиб этди. Йўқотганларим ҳам оз эмас, мен учун энг азиз ва мўътабар бўлган онажонимдан, жигарларимдан, устозларим ва энг яқин дўстларимдан айрилдим. Дарёларда чўмилиб, булоқ сувларидан тўйиб ичган, онам ёлган иссиқ нонни сувда оқизок қилган, болалар билан бекинмачок ўйнаб юрган бегубор болалигимни йўқотдим. Сени жуда соғинганман қайтмас баҳорим. Дунёнинг ташвишларидан холи бир-бирини қувийиб ўйнаб юрган болаларга тикилар эканман, ўтган ёшлигимни кўсайман. Мен учун қанчалар азиз бўлган болаликка қайтгим келади. Аммо... Сендан узоқлашганим сари, сен қалбимни тонг юлдузи каби ёритаверасан.

К. ҚАЮМОВ
Тошкент тумани, Чувалачи кишлоғи

Кандак қони тўкилган хонадон, илк марта чарақлаган қўшдан кўз қамашган оналар, тулларнинг сирли сукунати... Ота-она, яхши одамларнинг меҳрибон нигоҳлари, меҳру муҳаббатини ҳис этиши. Буларнинг бари инсон билан, унинг бағрига бир умр пайванд бўлиб қолади. Сўнгра бот-бот Ватан ҳақида ўй сурсанг, ҳар гал ўша бағрига пайванд ҳис-туйғулардан дилингда соғинчи туюсан. Биз бир умр болалигимизни соғиниб яшаймиз. Аниқ дўсти, ана шу туйғулар дилингни тинчлик бермайтган, олисларда қолган болалик соғинчидан ўртанаётган бўлсангиз уларни бизга ёзиб юборинг. Бу ёрқин туйғулар ёдуси ҳаммамизнинг олаимизни нурга ўрасин...

ОР-НОМУС, АНДИША ҲАМ КЕРАК

«Қайноғамни севар эдим» — 50-сон, 2002 йил

ЭСЛАТМА: Эримнинг акаси билан мактаб чоклари севишиб хат ёзишар эдик. Аммо у тўнғич фарзанд бўлгани учун тез уйланиб кетди. Орадан икки йил ўтиб унинг укасидан менга совчи келди. Мен ота-онамга акаси билан севишганимизни айтмадим. Хуллас мени ўша хонадонга келин қилиб тушириб боришди. Аммо вақт ўтиб эрим ҳамма гапдан огоҳ бўлди. Уйда катта жанжал бўлиб, қайнонам мени ҳайдаб юборди. Яқинда она бўламан. Аммо менинг ҳолимдан ҳеч ким хабар олмаяпти.

КУМУШОЙ

Авалло, бу ерда Кумушнинг ҳам айби бор. Эркиндан совчи борганида бир пайтлар унинг акасини севганлигини айтганида ота-онаси тушунишган у ҳам бошқа бир йигит билан турмуш қуриб, бахтини толиб кетган бўлармиди?! Агар Кумуш ҳақиқатни айтмаган тақдирда ҳам Эркиннинг акаси Т. индамай юрганида олам гулистон бўларди. Ахир ўша хонадонга Т.га "уйнаш" эмас, укаси Эркинни ҳақоти-ҳалол келган эди-ку! Наҳотки, ноинсоф Т. буни ўйлаб кўрмади. У ўз туғишган укасининг хотинини йўлдан уриб, элу юрт, маҳалла-қўй ол-

дида шарманда бўлишларидан чўчилади.

Нахот, бир қишлоқда яшаб, бунинг устига Кумуш билан синфдош бўла туриб, акаси билан унинг ўртасидаги ишқий муносабатни Эркин пайқамай, Кумушга уйланишга рози бўлди. Атрофида қиз каммиди?

Бир дугонам қизлик чоғида қўшни қишлоқлик Ф. исмли йигит билан севишиб қолди. Бу пайтда Ф.нинг акаси харбий хизматда эди. Маълум муддат ўтгач, Ф. ҳам хизматга кетди. Акаси хизматдан қайтгач, дугонамга совчи кўйди. Ота-онаси рози бўлишди. Дугонам, худди

Кумушойдек, И.га укаси Ф.ни севишини айтмади, тўғрироғи бунга журъат қилолмади. Улар фарзандли бўлишганда Ф. армиядан қайтиб келди. Кўрса-ки, акаси унинг севган қизига уйланибди. Ф.нинг бундай ахволдан дарду дунёси қоронғу бўлса-да, ҳеч кимга ҳеч нима демади. Дугонам ҳам ҳеч нима бўлмагандай уй юмушларини қилиб юрарди.

Бир ҳафта ўтмасдан Ф. бечора Қарши чўлига ишлагани кетди. Чўлда ҳам ишлаб, ҳам овуниб, пул топиб қишлоғидаги З. исмли қизга уйланиб, ичкүёв бўлиб кетди. Энди ўйлаб кўрсам, Ф. дугонамни чин дилдан севган экан-у, акаси И.ни бахтини, орномусини ўйлаб, уйини ташлаб, ичкүёвликнинг барча қийинчиликларига чидаб яшашга мажбур бўлган экан.

Ҳозир дугонамнинг ҳам, Ф.нинг ҳам 3-4 тадан фарзандлари бор.

Яхшиямки Кумушнинг қайнонаси барча кўнгилсизликларни олдиндан пайқаб, бу кўргуликка чек қўйибди. Йўқса, эси паст, ўз нафсини жиловлай олмаган номрад ака туфайли Эркин кўча-қўйда бош кўтаролмай қолармиди? Энди Кумушга маслаҳатим, бундан буён ўйлаб иш тутсин. Туғила-жақ фарзандини ақли расо, оқибатли қилиб тарбияласин. Унинг бахти шунда.

София УЗОҚОВА

Шахрисабз шаҳри

ҲАЁТГА ТЕРАН НИГОХ БИЛАН БОҚИҢГ

«Қувончим ичмга сиғмасди» — 47-сон, 2002 йил

Ҳурматли Н., бизга ҳаёт фақатгина бир бор берилади. Шу ҳаётимиз давомида кимгадир яхшилик қилишимиз ёки бўлмаса ўзимизга яратилган имкониятдан унумли фойдаланишимиз даркор. Н., сиз ота-онангизни ишонган суюкли фарзандисиз, шу сабабли бир номрад йигитни деб ёш умрингизни хазон қилишга не ҳожат?! Ҳар қандай вазиятда ҳам иродали,

ақли қиз бўлишингиз лозим. К. акангизга келсак, ҳақиқий мард йигит бўлганида сизга озор етказмаган бўларди. Ким билади, сизга нима мақсадда гапирган экан?! Балким ўзининг бойлиги, шон-шухратига ишониб қиз боланинг севгисини қозонмоқчи бўлгандир, лекин бир нарсани унутган экан, у ҳам бўлса инсонлар ўртасидаги меҳр-оқибат, бир-бирига ишонч. Ким қафолат бера олади, бундай ходисанинг қайта такрорланмаслигига? Ҳеч ким! Чунки назаримда ҳозирги кунда "севги", "муҳаббат" деган тушунчалар биз ёшлар ўртасида арзамаган нарсага айлиб қолгандай. Лекин шундай бўлса ҳам сиз ўзингизни қўлга ола билшингиз лозим, дугонангизни берган маслаҳатига қойил қолмадим. Агар у сизга ҳақиқий дўст

ЭСЛАТМА: Опамнинг тўйида бир йигит билан танишиб қолдим. У ҳаққимизнинг сеvimли хонандаси. Бир-биримиз билан яхшилаб танишиб олдик. У билан муносабатимиз тўғрисида онамга айтдим. Улар бизнинг сеvimизга мутлақо қарши чиқдилар. Шундай бўлса-да, у билан учрашишни қанда қилмасдим. Аммо вақт ўтиб унинг кўнгирикларни қайта, ўзини беларводек тута бошлади. Мен эса сиқилавериш чекшини одат қилдим. Гоҳида иродасизлигимдан, ифратсизлигимдан, кундан-кун сўлиб бораётганимдан афсусланаман...

Н.

бўлганида сизни тўғри йўлга сола билиши лозим эди. К. акангиз ташлаб кетгани билан сиз учун ҳаёт тўхтаб қолмайдик! Фақатгина сиз ҳаётга теран нигоҳ билан боқишга ҳаракат қилинг. К. ҳали қилган ишига пушаймон ҳам бўлар, афсуски, унда жуда кеч бўлади. Н., сиз мени тўғри тушунасиз, деган умиддам. Сизга Аллоҳдан буюрилган ирода, сабр-тоқат тилаб қоламан. Агар хоҳласангиз тахририятдан манзилимни олиб менга мактуб йўлланг. Ёки бўлмаса телефон рақамимни оларсиз. Сиз билан яқиндан танишмоқчиман.

Сизга чин юракдан бахт тилаб қолувчи

ШАҲНОЗА

Бухоро вилояти, Пешку тумани

ОЛЛОҲИМ, АЁЛНИ ФАРЗАНДСИЗ ЭТМА!

ЭСЛАТМА: Фарзандсизлик туфайли умримнинг энг ширин лаҳзалари ўтган хонадонни ташлаб ота-онам эшигига қайтиб келдим. Турмуш ўртоғимнинг яна уйланиб фарзандли бўлганлигини эшитиб сеvimдим, сўнг ўқидим, тўйиб-тўйиб йиғладим. Вақт ўтиб хотини вафот этган, икки фарзанди бор эркакка турмушга чиқдим. Улар менинг кемтик қалбимни тўлдирди. Уларга берган меҳрим туфайли мен ҳам фарзанд кўрдим. Аммо фарзандимнинг кўзлари қорачиклари умуман йўқ, ногирон эди.

МАЙСАРА

«Кўзларингга нур бўлай, болам» — 52-сон, 2002 йил

Фарзанд гулдир, она бир бўстон, Шунинг билан жаҳон гулистон.

Ҳа, ҳассос шоиримиз Ҳамид Олимжон ҳаётимиз безаги, умримиз кўрки бўлган фарзандларимиз ҳақида беҳиж жўшиб қуйламаган. Ҳақиқатан ҳам, фарзанд - умр меваси. Усиз уй — зимистон.

Майсаранинг биринчи турмушидан 10 йил мобайнида фарзанд кўрмай, Оллоҳга қилган нолаларини ўқиб дил-дилдан ачиндим.

Фарзанд бўлмагач, бечора Майсара ўн йиллик иссиқ ўрнини тарк этиб, ота-онаси бағрига борибди. Икки боласи бор, хотини ўлган эркакка турмушга чиқибди. Ушлардан опанч излабди муштипаргина. Унинг охлари Оллоҳга етган шекилли, ўзининг бўйида бўлгани аён бўлиб, оламларга сиймай қувонибди. Шу кунни қанчалар кутганини докторга айтиб, унинг дунё юзини кўришини интиқлик билан кутибди.

Дили ўқисик Майсара она эмасми, барибир ҳам кўкка сиймай севинганмиш, "Эгуликнинг чеки йўқ-да!" Гапларидан уқиб олинг бун:

"Ногирон бўлсанг-да, сен туғилдинг, орзум, умид юлдузим болажоним, менинг жону-жаҳоним, юрагимнинг бир парчаси. Сени бағримга босар эканман, Оллоҳга шукрлар айтман. Сени мўтабар деб айтаман..."

Мукофот устига мукофот тарзида унга Оллоҳ яна кўзлари ёниб турган ажайиб қизалоқ — соғлом Ситорабонуни насиб этибди!

Фарзанд завқи ила яйраган аёл дунёларга алишғусиз бахтини кўз-кўз этиб, баъзи оналарнинг ўз фарзандини "Меҳрибонлик" уйларига ташлаб кетаётганини эслаб, нола қилади, лаънатлайди уларни!

Ўзининг ногирон фарзандини "Менинг ортимда қолувчи дилбандимсан. Крдир эгам балки кўзларингга нур берар, балки ўзим, ўзим кўзларингга нур бўларман болам", - дейди қомил ишонч билан.

Ҳа, Майсаранинг сўзларидек оналар фарзандларига, айна чоқда, фарзандлар ўз оналарига жон нисор этадиган бўлсалар қандай яхши! Шунда ҳаёт гўзал бўлади.

Сир эмаски, Майсаранинг етим болаларга муносабати, эрининг ўқисик дилларига малҳам бўлиши, айна чоқда, йиллар доғини елкасида кўтариб тушқунликка тушмай яшай билиши бошқаларга ўрнак бўлгуси!

Сўзим ниҳоясида, Оллоҳ элимиздаги бирорта аёлнинг ҳам бефарзанд бўлмаслигини, уларни ҳам "Супрасидан қуруқ қўймадлиги"ни тилаб қоламан.

А. ҲАСАНОВА

Тошкент шаҳри

Мухлисаримиз нега бизга дилларини очадилар, сирларидан огоҳ этадилар. Чунки, инсон ҳаммаша ўзини тушунишларини, ўзига меҳр-шафқат кўрсатишларини, йўл-йўриқ кўрсатишларини истайди. Келинг дўстим, сеvimли газетангизда чоп этилган дил изҳорларига қўнғил сирларини шунчаки лоқайдлик билан ўқимайлик. Йиқилганни суяб тургазайлик, адашганга йўл кўрсатайлик, дардманд дардига малҳам бўлишга интилайлик.

ЙЎЛБАРСНИНГ ЖИНСИ БЎЛМАЙДИ

Аксидо

ЭСЛАТМА: Кўшнимизнинг ўғли Ғайрат ва унинг хотини Гуллола қиз фарзандли бўлишди. Икки йил ўтиб иккинчи фарзанд туғилди. У ҳам қиз эди. Бу янгилик Ғайратни хурсанд қилмади. Гуллола учинчи фарзандга ҳомиладор пайтида Ғайрат хотинига «учинчисини ҳам қиз туғсанг, уйга келиб юрма», деди, Гуллола эса яна қиз туғди. Уни ҳеч ким сўраб келмади. Шундай бўлса-да чақалоқни бағрига босиб эриникига йўл олди. Уйда ширакайф Ғайрат қизларини сўкарди. Остонада чақалоқ кўтариб турган Гуллолани қўриб туюқиб кетди...

Шаҳноза ЮСУПОВА

Бу мақолани ўқиб, ўн олти йил аввалги бир воқеа ёдимдан кечди. Ўшанда 24 ёшда эдим, мактабда ўқитувчилик қилардим. Ҳамкасблардан бири фарзандлик бўлибди. Беш-олти нафар ҳамкасблар уни ўртага олиб "юв-юв" қилиб туришибди. Ота бўлмишнинг шашти пастрок, Қўл олишиб, табриклардим:

- Умри билан, эс-хуши билан берган бўлсин!
- Кейин сўрадим:
- Ўғилми, қизми?
- Қиз туғилди, - деди қандайдир тушқунроқ.
- Жуда яхши, заргарлик маҳсули бўлибди, - дедим чин кўнгиладан. У бўлса қовоғини уюб мингирлади:
- Ўғил кутгандим!
- Эканингни оласан-да, укам! - деди жисмоний тарбия муаллими.
- Қозонда бори чўмичга чиқади! - аския қилган бўлди кимёчи.
- Бу гаплар негадир менга ёқмади.
- Ошна, - дедим бошқаларга ҳам эшиттириб, - "Аҳмоқнинг катта-кичиги бўлмайди!" Шунинг учун

«Қиз фарзанд эмасми?» — 49-сон, 2002 йил

буларнинг гапини кўнгилга олмаган. Яна билиб қўйинг, йўлбарснинг ҳам эркак ё урғочиси бўлмайди, унис ҳам - ЙЎЛБАРС, буниси ҳам - ЙЎЛБАРС! Чиябўрининг ўғлидан йўлбарснинг қизи афзал!

Ҳамма жим бўлиб қолди. - Сизга ақл бўлиш эмасу, - дедим йўлакка чиқаётиб, - лекин эсингиздан чиқарманг, муҳими гўдакнинг жинси эмас, балки унинг борлиги ва унга бериладиган тарбия!

"Ювиш" бўлса қочмас...

Энди яна бир тарихий ибратни ҳам эсга олиб ўтаск.

Жоҳилия даври (ислом дини қарор топгунча бўлган давр)да араблар қиз туғилса, чақалоқни тиригича кўмдириб юборар эканлар. Жаноби Расулulloҳ С.А.В. биринчи галда айнан шу жаҳолатга барҳам берганлар. Ул зотнинг уммати - биз нега баъзан қиз туғилса, аёлимиздан ранжиймиз? Мен шуни тушуна олмайман. Қиз кўриш, қиз ўстириш асли пайғамбаримиз С.А.В.дан суннат-ку!

Жаноби Расулulloҳ С.А.В. "Уч нафар қиз фарзанддан воёга етказган мўъмин ҳеч бир тўсиқсиз жаннатга қиради!" - деб марҳамат қилганлар ҳадиси шарифда.

Гуллоланинг турмуш ўртоғи Ғайрат ўз нодонлигидан баднияти боис бу дунёда фарзанд доғини кўриб, дорилбақо жаннатидан ўз-ўзини маҳрум этган ҳам бўлса, не ажаб.

Дилмурод САЙИД

Тошкент шаҳри

ТАБРИКЛАР, ҚУТЛОВЛАР, ЭЪЛОНЛАР!

Хурматли МАЪМУРЖОН ака!
Акажон! Сиз бизнинг баланд кўрғонимизсиз. Биз сизни туғилган кунингиз билан қутларканмиз, ҳар кунингиз қувончга тўлиқ бўлсин.

Сингилларингиз Озодахон, Мухтасархон, Махфузахон

Жажжи қизимиз Муниса РАХИМОВА!
Сени таваллуд айёмингиз билан чин қалбдан табриклаймиз.

Аданг Ҳамидулла, ойинг Маъмура, акаларинг Абдурахмон, Абдурасул.

Севимли бувижоним Зулпина ХИҚМАТОВА!

Сизни табаррук 79 ёшга тўлишингиз билан муборакбод этамиз. Сизга соғлиқ, фароғат тилаймиз. Янада узоқ умр кўришингизни истаймиз.

Неварангиз Раъно, чеварангиз Моҳичехра

Хурматли БУВИЖОН!

Сизни муборак 80 ёшингиз билан табриклайман. 9 нафар фарзандингиз, набираларингизнинг роҳатини кўриб юринг.

Набирангиз Маҳмуда

Дадажонимиз Умар ҚОДИРОВ!

Сизни 33 ёшга тўлишингиз билан табриклаймиз. Умрингиз узоқ, йўлингиз бехатар бўлсин.

Рафиқангиз Бувинисо ва фарзандларингиз Шавкат, Сарвиноз, Зарафшон

Онажоним Турсуноя АШУРОВА!
Сизни 43 ёшга тўлишингиз билан чин дилдан табриклайман. Бахтимизга соғ-омон бўлинг.

Қизларингиз Ўриной ва Зарнигор

Янғажоним Мўътабар Муродова ва акажоним Низом МУРОДОВ!

Туғилган кунингиз қутлуг бўлсин. Дадажоним билан онажонимнинг арвоқлари доимо сизларни қўлласин.

Синглингиз Зулайхо Муродова, Косон тумани

Хурматли П. ЭРГАШЕВ!

Сизни 12-январ таваллуд топган кунингиз билан табриклаб, сизга соғлиқ, омад тилайман.

Дўстингиз Гулчехра

Азизим АКМАЛ ака!

Сизни туғилган кунингиз билан қизгин табриклаймиз! Мен ва ўғилларимизнинг бахтига доимо соғ бўлинг.

Рафиқангиз Гулчехра, фарзандларингиз Шерзод, Акбар Жиззах шаҳри.

Хурматли опажоним РАХНАМО!

Сизни таваллуд айёмингиз билан табриклайман. Жиянларим Дилрабо ва Мархабо бахтига соғ-омон бўлинг.

Йўлдошбек

Хурматли Алишер ЖўРАЕВ!

Таваллуд айёмингиз билан табриклайман.

Йўлдошбек

СОКОЛ ЗАРАРЛИМИ Ё МЎЙЛОВ?

Иккаласи ҳам, дейишмоқда америкалик тадқиқотчилар.

Америка дорилфунунларидан бирининг олимлари мўйлов ва соқоли кишилар юзасидан тадқиқот ишларини ўтказишди. Уларнинг фикрича, соқол ё мўйлов кўйиш ўз умрини бир неча йилга қисқартириш билан баробар экан, яъни ҳозир ҳаво илгаригидек тоза эмас, экологик шароити бузилган ҳозирги шароитда соқол-мўйловга захарли ҳаво ўтириб қолади, сўнг нафас йўллари орқали одам ўпкаси ва организмга тарқалади.

Агар кеҳи соқол-мўйловини қиртишлаб юрганлар учун ҳам зарарли бўлса, соқолликлар учун зарарлилик даражаси 5-7 марта кўп бўларкан.

КИМ ҚАНЧА МЕХНАТ ҚИЛАДИ?

Маълум бўлишича, японияликлар сайёраимизда энг кўп меҳнат қилувчи халқдир. Статистик ҳисоб-китобларга кўра, ҳар бир япониялик йилга ўртача 2096 соат ишлаб-чиқаришда банд бўларкан. Иккинчи ўринда Швейцария - 1966 соат, америкаликлар эса йилга ўртача 1909 соат иш билан шугулланиб, дунёда учинчи ўринни эгаллаб турибди.

РУЛДА - ИЛОН

Колумбиянинг Мараканбо шаҳрида илон туфайли марказий кўчада автомобиллар ҳаракати тўхтаб қолди. Серҳаракат кўчалардан бирида кетаётган машина олдиндаги машинага бориб урилган ва натижада ҳаракатни тўрт соатгача йўлга қўйиб бўлмаган.

Мигел Урданет деган киши ўз машинасида кетаётган, елкаси оша нимадир сирғалиб тушаётганини сезиб қолган. Бу узунлиги уч метрдан зиёд бўлган захарли илон экан. Хайдовчи эсанқираб тез кетаётган машинанинг эшигини очган-у, ўзини кўчга отган. Рулида илон чирма-

шиб олган машина эса йўлда давом этиб, светофорда тўхтаб турган машинага бориб урилган. Зудлик билан қақирилган ўт ўчирувчилар командаси "қоида бузар"ни зўрга 4 соат давомида машинадан сугуриб олишган.

ФУТБОЛ ИШКИБСИ

Жанубий Африканинг Сирос шаҳрида яшовчи Шенкуберлар оиласида Робин лақабли тўтиқуш яшайди. Ҳар бир гапни ўрнида ишлаувчи бу қўшингиз сўз бойлиги жуда кўп. Робин ойна жаҳон кўрсатувларини, айниқса футболни мириқиб томоша қилади. Кўрсатув давомида қўш хўжайинининг авоэиёга қараб гапира бошлайди. Айтилик, бирор футболчи тўпни олдириб қўйди, шунда Робин соҳиб билан бирга-лиқда "Майдондан йўқол, ландавур!", "Сенинг ўрнинг ўйингоҳда эмас, далада", деб қичқиради. Аксинча бўлса: "Баракалла, офарин", деб мақтайди. Уй эгаси сеvimли қўшининг сўз бойлигини янада оширишни истаиди шекилли, ҳар футбол ўйинида дўстларини ҳам уйга таклиф этиб туради.

ЯРИМ ЙИЛДАН КЕЙИН ТОПИЛГАН БАРМОҚ

Американинг Сунтустер шаҳрида яшовчи Роберт Линдсей моторли қайиққа сайр қилиб юрганда, бир дўстининг қизи чўкаётганига қўзи тушиб қолади. Қўқариш учун ўзини шартта сувга отади. Шу пайт қайиқ парраги Робертнинг учта бармоғини шартта кесиб ташлайди. Лекин шундай бўлса-да, қизни қутқаради. Сўнг бошқа баллиқчилар билан бирга бармоқларини излашга тушди ва топишди ҳам. Дўхтирлар эса бош ва кўрсаткич бармоқларини ўз жойига улаб қўйишди. Фақат... жимжилоқ бармоқни топиша оlishмади. Аммо ярим йилдан сўнг ушбу бармоқ топилди!

Ушунда баллиқчилар тутиб келган гўлмоҳи баллиқни ичини ёришган экан, унинг ошқозонидан Робертнинг жимжилоқ бармоғи чиқди.

ХУЛҚАР тайёрлади

«Оила ва жамият» ўғитномаси

Борликка йўқликни қилмагин улфат,
Тўқликка шўхликни қилмагин улфат.
Сув билан олов ҳеч бўлмаган ошно,
Кўзасизга кўзликни қилмагин улфат.

Кўзинг оч, эй гофил, замон ўтмоқда,
Тевасин елдириб қарвон ўтмоқда.
Эзгулик нури-ла безаб қол умринг,
Қарвоннинг сафиди инсон ўтмоқда.

Ҳаётда ҳар кимдан ҳар хил ном қолур,
Яхшидан бол каби хуш калом қолур,
Инсоний хислатни қила олсанг жам,
Шайнингга ҳурмату эҳтиром қолур.

Туннинг ёруғлиги ой нуридандир
Ҳикматлар оталар шууридандир.
Ман-ман деб гердайиб, мақтанма асло,
Ҳар қулфат ман-манлик қусуридандир.
Соип МУҲАМЕДОВ

Мунис онажонимиз Саодат ҲАКИМОВА!
46 ёшни қарши олишингиз билан самимий табриклаймиз.

Турмуш ўртоғингиз Бахрому Фармон ва фарзандларингиз Насиба, Қахрамон, Алишер, Феруза, Нигора

Онажонимиз Улбашой НОРАЛИЙЕВА!
Сизни туғилган кунингиз билан чин кўнглимиздан табриклаб, сизга соғлиқ, узоқ умр тилаймиз.

Оиламиз номидан ўғлингиз Акбаржон, келиннинг Нигорахон

«ЗУККО» фирмаси ўқув маркази Сизларни замонавий касбларни ўргатадиган турли ўқишларга ТАКЛИФ ЭТАДИ

1 ойлик: - Тижорат ва озиқ-овқат дўконлари учун сотувчилар. Бир ойга 6000 сўм; Компьютерчилик - 10000 сўм (Windows 2000 Microsoft office-word, excel, paint).

2 ойлик: - Ўшйивка - 5000 сўм. Ҳар хил торт, салатлар тайёрлаш. Бир ойга 5000 сўм. - Сартарошлиқ, бир ойга 5000 сўм. - Массаж (умумий) бир ойга 5000 сўм. - Уй ҳамшираси бир ойга 5000 сўм. - Энг замонавий усулларда "Элита" пардлари ва чойшабларни текши, бир ойга 5000 сўм.

1-Манзил: Метронинг "Тинчлик" бекати ёнида жойлашган. Эслаб қолинг: «Зуқко» фирмасининг ўқув маркази. «Адида» дўкони ёнида. Тел: 42-36-71

3 ойлик: - Бичиб-тиқиб, бир ойга 5000 сўм. - Инглиз тили (бошловчлар учун), бир ойга 5000 сўм. - Акusherлик, бир ойга 7000 сўм. - Теле-радио устаслари, бир ойга 5000 сўм. Қўлда тўқиш, бир ойга 5000 сўм. Сотувчилик бир ойга 10000 сўм.

Ўқишни битирганларга диплом ва гувоҳнома берилади. Вилоятдан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Фирма сифатли ўқишга қафолат беради. Ҳамма ўқишлар амалиёт билан.

2-Манзил: Юнусобод тумани, «Қозғоситон» кинотеатри биноси ичида. Тел: 35-10-36

«Санам Сервис»

Ўқув маркази билан Тошкент Давлат Техника Университети қoшидаги СИМУХ техника маркази ҳамкорликда замонавий касб-хунар курсларга таклиф этади.

4 ойлик: 1. Бичиб-тиқиб (чоқдан бошлаб). 2. Ганкорлик (гипс билан ишлаш). 3. Ойлик: 3. Торт (келин-куёв шаклида) пишириш, салатлар (олий даражадаги кулинария, 10-кун). 4. "Элита" парда, чойшаб ва ёстиқлар текши, уй безаш. 5. Ҳамширалик (амалиёт билан). 6. Уқалаш (амалиёт билан). 7. Радио-техника таъмирлаш. 8. Инглиз тили (бошланғич ва давом эттирувчилар учун). 9. Бухгалтерия. 10. Компьютер MS-DOS, MS, LEXICON, WINDOWS-2000, COREL DRAW, Ocasil, Novel, Base, Fox Pro, Snprrer, PCAD, ORCAD, AVTOSCAD. Компьютер тузатиш ва техник хизмат кўрсатиш.

2 ойлик: 11. Косметология. 12. Сартарошлиқ. 13. Фантазия гул безаб касш. 1. Ойлик: 14. Бадиий манжур ва педикюр.

1-Манзил: Миробод тумани «Марказий Темир йўллар маданият саройи. Моворуннар кўчаси, 30-уй. Мўлжал — метронинг «Тошкент» бекати, Темир йўл кассасининг қаршисида.

2-Манзил: Миробод тумани Афросиёб кўчаси, 5-уй. Мўлжал — метронинг «Ойбек» беаати ёнида жойлашган 16-қаватли бинонинг 1-қавати, 57, 67, 98 автобуслар.

3-Манзил: Себзор даҳаси, 310-лицей-мактабининг 1-қавати.

4-Манзил: Собир Раҳимов тумани, Ниёзова кўчаси, 6-уй. Талабалар шаҳарчасидаги 80 ётоқхонанинг 9-қават, 13-хонаси. Мўлжал — Нукус кинотеатри ёнида. Ал-Нажот клиникаси орқали қирилади. Тел.: Соат 8 ʻдан 22ʻгача 49-18-71; соат 10 ʻдан 17ʻгача 56-34-10, 46-58-11, 46-49-16; соат 17 ʻдан 22ʻгача 40-20-59

«КАМОЛОТ-КОМПЬЮТЕР» ўқув маркази таклиф қилади.

3 ойлик курслар:

- Инглиз тили, - Инглиз тили ва компьютер, - Бухгалтерия ҳисоби ва компьютер билимлари, - Банк иши ва компьютер билимлари, - Теле-радио-видео аппаратларини таъмирлаш устаси, - Рус тили, - Компьютерларни таъмирлаш устаси

2 ойлик курслар:

- Компьютер билимлари: (Windows-2000, Ms Office) INTERNET, E-MAIL, - Бухгалтерия ҳисоби, - Енгил автомобилларнинг электр қисмини созлаш. **1-С Бухгалтерия дастури — 1 ойлик.** - Компютер, принтер, телевизор таъмирлаймиз.

Курсларни тугатгандан сўнг диплом берилади. Манзилимиз: Тошкент, Навоий кўчаси-9, «Пищепром» лойиҳа институти биносининг 4-қавати. (ТРАСТБАНКнинг ёнида.) Тел: 41-33-96, 41-07-82

«ЎКТАМХОН» замонавий ўқув маркази курсларга таклиф этади:

1.Тикшиб-бичиш - 3 ой. Бошловчилар учун 6 ой. 2. Ҳамширалик - 6 ой. 4 ойи ўқиш, 2 ойи амалиёт машғулоти ўтилади. 3. Компьютер - 2 ой. Курс WINDOWS-2000, MICROSOFT, OFFICE-2002. Яқка тартибда, қафолатли. 4. Сартарошлиқ - 3 ой, амалиёт билан. 5. Тиббий массаж - 2 ой, амалиёт билан. 6. Торт ва турли пишириқлар - 2 ой, оқиди курс - 1 ой. 7. Парда, чойшаблар. Элита усулида замонавий текши - 1 ой. 8. Сартарошлиқ (Эркалар учун) - 2 ой. Қаштачилик - (машинада ышйивка) - 3 ой. 9. Инглиз тили - 3 ой. 10. Зардузлик (Бухороча) - 3 ой.

Ўқишни тугатганларга диплом берилади. Ўқишга қабул ҳар кун.

Манзилимиз: Юнусобод тумани 3 мавзе, 1-уй, 31-хона. Мўлжал: Юнусобод бозори орқасида. Тел: 125-97-93, 121-77-72, 125-46-27, 21-17-95. «Ўқтамхон» ўқув маркази филиали Қибрай тумани, Ўнқўрғон маҳалласидаги 30-ўрта мактаб биноси ичида.

УРОЛОГ ВРАЧ, ДОЦЕНТ РЎЗМЕТОВ МЭЛС ҲОЗИЕВИЧ

ЭНУРЕЗ ҲАСТАЛИГИ БИЛАН ОФРГНАМ КОВУГИ БЎШ 10 Ёшдан ошган ЎҒИЛ ва ҚИЗ болаларни БАТАМОМ ДАВОЛАЙДИ.

Буйрак қовуқ, простата бези касалликларини аниқлайди ва ДАВОЛАЙДИ. Қабул вақти шешанба, чоршанба, пайшанба, якшанба кунлари соат 9.00 дан 18.00 гача.

Манзил: Тошкент тумани, Генерал Собир Раҳимов номли жамоа ҳўжалли, Бобоев кўчаси, 12-уй. "Чорсу" шохбекатида 464, 469,522-автобусларнинг "Генерал Собир Раҳимов" бекатидага борилади. Телефон: 8 296 56023. Лицензия рақами 3271

Якқасарой туманидаги 5-хонали уй сотилади. (3-қават)

Тел: 50-91-46

Юнусобод туманидаги 253-мактаб томонидан Алимжонов Шерзод Ҳамидуллаевич номига 1996 йил 19 июн №014649-рақамли шаҳодатнома йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

ЎЗБЕКИСТОН РАДИОКАНАЛИ

Узун тўлқин-1851,9 м. Ўрта тўлқин-282,5 м. Ўлтра қисқа тўлқин-4,46 м. FM-103,5 м

Радио орқали реклама тезкор, самарали ва арзон!
Бизни бутун Ўзбекистон ва қўшни мамлакат тадбиркорлари ҳам тинглашади.

Телефон: 133-24-26, 133-92-04, 133-49-95

Профессор Эргаш Салимов клиникаси барча турдаги аллергия, бўгин, ошқозон-ичак хасталикларини, касалманд, нимжон болаларни махус усулларда даволайди. Бронхит астма хасталигида гормонал дорилар қўлланмайди. Аллергик касалликларни аниқлаб, даволашда турли аллергияларни қўйибгина қолмайди. Иш вақти соат 8 дан 17 гача.

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент, Уйғур Ҳўжаев кўчаси, 4-уй, 10-хона. Автобуслар — 27, 35, 46, 53, 91. Трамвай — 8. 1-шаҳар клиникаси бекати. Тел: 49-43-33, 42-56-50.

ЯКШАНБА 26

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИСИ

6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.40 "Ахборот".
8.40 "Камалак". Болалар учун кинодастур.
9.20 "Фаройибот".
9.40 "Билмасойб рудда". Мультфильм.
10.00 "Ватанимга хизмат қилман".
11.00 "Она меҳри".
11.20 ТВ анонс.
11.25 "Ракибнинг з-гросмейстер".
11.35 Телевизион мини-аторлар театри.
12.05 "Маҳаллаи болалари". ТелемуСОбаха.
13.05 "Ўзбекистон" каналда илк маротаба: "Шакти". Бадий фильм. 1-қисм.
14.30 "Ўзбекистон бастакорлари".
14.50 "Шакти". Бадий фильм. 2-қисм.
16.10 "Талабай Иккитан".
16.30 "Коракаллоқнома". "Болалар сайёраси".
16.55 1. "Санат гунчалари". 2. "Олтин тоғ". Телевизион уйи.
17.55 "Калб гавҳари".
18.15 ТВ клип.
18.25 "Тўртинчи хокимият".
18.45 "Ок олтин". Телелотерея.
19.15 "Бир жуфт қўшқ".
19.25, 20.00, 20.25, 21.10 ЭЪЛОНЛАР
19.30 "Тахлинома" (рус тилида).
20.05 Эстрада тароналари.
20.30 "Тахлинома".
21.15 "Қизлар давраси".
22.45 "Спорт олимпиада".
Якшанба кинозал:
23.15 "Ўзбекистон" каналда илк маротаба: "Вашингтон майдондаги уй". Бадий фильм.
1.00-1.05 Ватан тимсоллари.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

7.55 Курсатувлар дастури.
8.00 Давр тонги.
9.00 "Янги авлод" студияси: "Буш утима".
9.20 Футбол плюс.
9.40 Очил дастурхон.
10.05 "Давр"-репортаж.
10.15 Оханрабо.
10.50 "Заковат" интеллектуал уйи.
11.50 Аскар мактублари.
12.10 Болалар экран: "Хуа Мулан". Мультфильм.
13.35 Чемпион силрлари.
13.55 "Ўлтин баллиқча". Видеofilm. 1-қисм.
14.20 Кўна оҳанглар.
14.30 Олтин баллиқча". Видеofilm. 2-қисм.
14.55 Қишлоқдаги тендошим.
15.15 "Мистер Бин". Теле-сериял.
15.45 Курсатувлар дастури.
15.50 "Янги авлод" студияси: "Яй вазиғаси".
16.10 "Учинчи сайёра" манюфий дастури.
17.00 Спорт хабарномаси.
17.15 Маслаҳат.
18.15 Оқун.
18.40 Оқшом навалари.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 "Давр" - news.
19.20 ТВ-анонс.
19.25 Оила тилсим.
19.50 Ёшқил қўшқлари.
20.05 Синфдош.
20.40, 21.15, 22.30 ЭЪЛОНЛАР
20.45 "Мистер Бин". Теле-сериял.
21.20 Зинама-зина.
21.50 Олтин мерос.
22.00 "Давр" хафта ичида.
22.25 ТВ-анонс.
22.40 Тунги тароналар.
22.50 "Ёшлар телеканалида премьераси: "Муқаддас ерт". Бадий фильм.
0.20-0.25 Хайри тун!

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.15 Курсатувлар тартиби.
17.20 "Эртақларнинг сехри олами".
19.00, 20.10, 21.25 "Экспресс" телегазетаси.
19.20 "Табриқлаймиз-қутлаймиз".

19.50 "Телефакт".
20.00 "TV мадад".
20.30 "Жаҳон географияси".
21.00 "Пойтахт шарҳи".
21.45 "TV галло".
22.10 Киноингоҳ. "Қабутар канотлари".
23.55-0.00 "Хайри тун, шаҳрим!".

«ХАЛҚАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

9.00 Курсатувлар тартиби.
9.05 "ТВ-ада мусика".
9.10 "МультиСВанс".
9.25 "Оза бир".
Биринчи канал
10.10 Д. Криловнинг "Йўлда ёзилмаган қайдарлар".
10.30 "Хамма уйдаликда".
11.05 "Мазохрақлар".
ЎзТВ-IV
12.00 "Кайфият". Информацион дам олиш дастури.
13.30 "Парле ву франсе?".
13.55 "Фид-тайм".
14.05 "Инглиз тили сиз учун".
14.30 "Хусусийлаштириш: кадам-бақадам".
14.50 "English for fun".
15.00 РСН "Ўзбекистон англикларни" (инглиз тилида).
15.10-16.10 "Дустиқ" видеоканали: "Дидар", "Рагинкамон".
"Озарбайжон тухфалари".
"Корейс тилини ўрганамиз".
17.00 Курсатувлар тартиби:
17.05 "Соғинч".
17.15 "Хўжия".
17.40 "Болливуд юлдузлари".
18.10 "Интер клуб".
18.50 "Музик холл".
Биринчи канал
19.10 "Қийшиқ кўзгу". Е. Петросян иштирокидаги концерт дастури.
19.20 "7 кун". Хафта якунаси.
21.35 "Сирасини айтганда", Ток шоу.
22.15 "Тенгдошлар".
22.45 "Кинопрофи".
23.05 Кинематограф. "Тяжиб". Бадий фильм.
0.30 "Тахлинома" (рус тилида).
1.05 Тунингиз осуда бўлсин.

30

9.00 - Дастурнинг очилиши
9.05 - "Теле-хамкор", фойдали газета
9.30 - "Деннис-непоседа", мультсериал
10.00 - Фильм детям: "Король обзьян", 2-серия
11.30 - "Теле-хамкор", фойдали газета

12.00 - Семейное кино: "Бешеный пёс и Глория", мелодрама
13.40 - Час Дисквери
14.30 - Дневной кинозал: "Красавчик Джо", комедия
16.10 - "Развлекательная программа"
16.40 - "Скрытой камерой", юмористическая программа
17.00 - Телегра
17.45 - "Теле-хамкор", юмористический сериал
18.10 - Киноечер на "30-м": "Присяжная", триллер
19.45 - "Ошикона", мусикий дастури
20.00 - "У нас все дома", юмористический сериал
20.30 - "Клип-согва", телеабрикнома
20.45 - "Теле-хамкор", фойдали газета
21.05 - "Вспомнить всё", сериал
22.00 - Воскресный киноечер на "30-м": "Дикая река", триллер
23.40 - Спортивное обозрение
00.00 - Программа передач

0271

07.00, 10.00, 14.00 Новостя
07.10 Сериал «Флиппер»
07.55 Сериал «Твинисы»
08.15 Армейский магазин
08.45 Армейский клуб: «Тимон и Пумба»
09.10 Док-шоу
10.10 «Непутевые заметки»
10.30 Пока все дома
11.05 «Властелин вкуса»
12.00 «Кремль 9». «Полк специального назначения»
12.45 «Клуб путешественников»
13.30 Умницы и умники
14.15 Сериал «Погода». 2-я серия
15.10 Фильм «Сталинград»
16.05 Боевик по-взрослому
16.05 «Маленькие солдаты»
18.00 Времена
19.10 «Кривое зеркало».
21.10 Фигурное катание. Чемпионат Европы.
22.15 Церемония вручения премии «Золотой орел» Национальной Киноакадемии России
1.00 Дибров-party: Русское кино»
05:25 Фильм «4:0 в пользу Танечки».
06:50 «Дракоша и компания». Детский сериал.
07:15 «Русское лото».

08:05 Всероссийская лотерея «ТВ Бинго шоу».
08:35 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА НЕДЕЛЯ В ГОРОДЕ.
09:15 «Утренняя почта».
09:50 «Городок».
10:20 ПАРАД КОМЕДИЙ.
«Неисправимый»
12:10 «Парламентский час».
13:00 ВЕСТИ.
13:20 «Вокруг света».
14:15 «Диалоги о животном».
15:10 «Создать группу «А». Док. сериал. «ЧП в Желтой рыбе».
16:05 «Комната смеха».
17:00 ПРЕМЬЕРА. «Дуракам закон не писан».
18:50 «Городок».
19:00 ВЕСТИ НЕДЕЛИ.
20:10 «Специальный корреспондент».
20:35 МИРОВОЕ КИНО. «Вспомнить все»
22:55 ПОСЛЕДНИЙ СЕАНС. Фильм «Шизофрения».

ТВ

8.30 Религиозная передача.
9.00 Мультсериал «Рекс».
9.30 Мультсериал «Мистер Бам».
10.00 Мультсериал «Ураганчики».
10.30 Мультсериал «Мари-Кейт и Эши - супергеранты».
11.00 Мультсериал «Капитан Симам и космические обезьяны».
11.30 Мультсериал «Эволюция».
12.00 Х.ф.ПОД ЗВ-ЗДАМИ».
14.00 «Оно в мире». О жизни в разных странах.
14.30 Телесериал «ОСТРОВ ФАНТАЗИЙ».
15.30 Х.ф.УЖИН С ПРИДУРКОМ».
17.15 Медицинская программа «Формула здоровья».
17.30 Х.ф.ВРАГ МОЕГО ВРАГА».
19.30 Телесериал «ИСТОРИИ О ПРИВИДИЯХ».
20.00 Телесериал «ОСТРОВ ФАНТАЗИЙ».
21.00 Х.ф.СКОРО ВСЕ НАЛАДИТСЯ».
22.55 Урожайная грядка.
23.00 Х.ф.ПОВЕГ ИЗ НЬЮ-ЙОРКА».
1.30 Киношок. Х.ф.ПОПУТЧИК».

ТВ

7:10 Детское утро на НТВ.
«ПОЛУНДРА»
7:40 «ВКУСНЫЕ ИСТОРИИ»
8:00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 «СЕГОДНЯ»
8:05 Комедия «АНТОН ИВАНОВИЧ СЕРДИТСЯ»
9:20 Лотерея «ШАР УДАЧИ»
9:55 Погода на неделю
10:05 Сериал «БУДУЩАЯ ПЛАНЕТА»
11:05 «РАСТИТЕЛЬНАЯ ЖИЗНЬ»
11:40 «ВЫ БУДЕТЕ СМЕЯТЬСЯ»
12:05 Премьера. «ВЛИЯНИЕ»
13:05 Мелодрама «ЛЕДИ ГАМИЛЬТОН: МЕЖДУ БЕСЧЕСТЬЕМ И ЛЮБОВЬЮ»
15:05 СВОЯ ИГРА
16:20 «ИСТОРИИ ОХОТНИКА ЗА КРОКОДИЛАМИ», 13 серия
16:45, 17.05 «ПРИНЦИПА ДОМИНО»
18:05 Игра «ОДИН ЗА ВСЕХ»
18:55 Боевик «ПОСЛЕДНИЙ БОЙСКАУТ»
21:00 «НАМЕДНИ»
22:30 Триллер «КРОВЬ И ВИНО»
00:30 Сериал «КЛАН СОПРАНО»
1:35 Окончание трансляции

TV cent

9.10 «Москва на все времена». Док. сериал.
9.35 «Отчего, почему?» Программа для детей.
10.30 АБВГДейка.
11.00 Мультпарад. «Три толстяка», «Случилось это зимой».
11.45 Музыкальная программа для детей.
12.15 Наш сад.
12.35 Лакомый кусочек.
13.00 Московская неделя.
13.30 Звезда автострады.
13.45 «ДАМЫ ПРИГЛАШАЮТ КАВАЛЕРОВ». Х.ф.
15.05 «Лягушка-путешественница». Мультфильм.
15.25 «Приглашает Борис Ноткин».
16.00, 23.05 События. Время московское.
16.15 «Алфавит». Телеигра.
16.55 Вст о здоровье в программе «21-й кабинет».
17.25 «Удивительный мир животных». Телесериал.
17.50 «Летучий корабль». Мультфильм.
18.15 «Сказка о золотом

петушке». Мультфильм.
18.45 Чемпионат России по хоккею.
19.30 Детектив-шоу.
20.15 Открытие. полиция! «КОМИССАР НАВАРО». Теле-сериал
22.00 «Момент истины».
22.55 Прогноз погоды.
23.00 На экране - детектив. «БУХТА СМЕРТИ».
23.15 Спортивный экресс-ресс.
23.45 Сенсации и не только в программе «Деликатесы».
0.20 - 1.45 Серебряный диск.

СТС

9.00, 18.30 Сериал «НА КРАЮ ВСЕЛЕННОЙ-3».
9.50 Фильм. «ДВОЙНАЯ СТАВКА».
11.30 Познавательная передача «Фантастические существа».
12.00 Док. сериал «Путешествия с Национальным Географическим Обществом». «Рожденная из огня».
13.00 Док. сериал «Час Дискавери». «Охотник на крокодилов».
14.00 Док. сериал «Удивительные миры». «Ливан».
14.30, 22.30 Комедия «МИСТЕР БИН».
15.00 «ТНТ-спорт». Футбол. 15.45 «ТНТ-спорт». Неделя за 15 минут.
16.00 «ТНТ-спорт». Футбол. 16.45 «ТНТ-спорт». «Все о хоккей»
17.15 «ТНТ-спорт». Теннис. 18.00 «ТНТ-спорт». «Дети Олимпиа».
18.10 «ТНТ-спорт». Сезон ЗИМА.
19.30 Приключенческий фильм. «В ПОИСКАХ КАПИТАНА ГРАНТА».
21.00, 23.00 Комедийное шоу «Шоу Беник Хилла».
21.30, 4.05 Сериал «ДИАГНОЗ: УБИЙСТВО».
23.30 Драма. «ПУРПУРНАЯ ДИВА».
1.25 Триллер. «ПОРОЧНЫЕ КРУТИ».
1.35 Шоу «Титаны растений на ТНТ».

REN TV

9.30 «Дикая планета» Док. фильм.
10.30 «Деннис-непоседа». Мульт. сериал.
11.00 «Флинт - детектив во времени». Мульт. сериал.

БОШҚОТИРМА

		Чўп Жумбоқ			Ссуда			Шаҳар (Франц.)
					Чолғу асбоби			Назарий эмас
Рабат (давлат)	Япон олчаси	Хашорот	Туман (Анди- жон)	Тошкент- даги бозор	Муаззин			Танлаб олинган
			Аввал ..., кейин калом			Кир ювиш кукуни		Ёруғ, нураф- шон
Тобе, муте	Йўл хақи			Масжид ходими	Банд, қисм			
			Ғулум		Билли- ард анжоми			Бесавод
Қадимги ҳарбий қийим	Сон			Сигир	Хазина			
Ўндан бири	Фаранг авто русуми	Сас	Ғафур Ғулум Хўқояси		 сонда	Фаросат	Қасам
		Омма			Доривор ғиёҳ			
Шаҳар (Герма- ния)	... Утар (шоир)	Ўғил болалар исми	Тасвир- чи	Машҳур футбол юлдузи	Гумон, шубҳа		Томирда оқади	
				Тикув маши- наси				«Орият ...» (радио)
Нотик			Сир		Рўё			
Бурж- лардан бири	Уятга олиш	Зувала	Жусса		Алвидо			
					Мульт. ҳаҳрамон			
Кизлар исми	... Вицин (акт.)		Шаҳар (Югос- лавия)					
Тоғ пиёзи	Шаҳар (Хинд.)		Тузувчи: Зафарбек МУХАММАД		Номус			

2-СОНДАГИ БОШҚОТИРМА ЖАВОБЛАРИ:
 Озгин. Керак. Мис. Отлик.
 Инсон. Ўзбекистон. Лаган.
 Нил. «Сино». Номус. Раж. Би-
 лан. Накир. «Тико». Лак. Қон.
 Бита. Жануб. Икар. Ном. Си.
 Буғу. Жануб. Об. Рок. Мор.
 Дод. Ишқ. Бу. Уя. Им. По. Ка-
 сод. Иш. Та. Ер. Оқ. Шар. Бу-
 хоро. Ром. Мудир. Ашт.

ОЁҚДА ҚАДОҚ ПАЙДО БЎЛСА...

Баъзан оёқнинг товонга яқин жойида қадоклар пайдо бўлади. Улар аввалгига оғрик бериб қизаради, сўнг туғунча шаклида бўртиб чиқади, вақт ўтиши билан ёрилади ва сувсираб турувчи ярага айланади. Бу ярани даволаш қийин, чунки унинг "илдизи" анча чуқурлашган бўлади. Аслида қадоклар икки сабабга кўра - оёқ томirlариде қон айланшининг бузилиши ёки оёқ кийимининг нотўғри танлангани оқибатида юзага келади. Айрим кишилар қадок пайдо бўлган жойга дори-хона пластирини ёпиштириб, узок вақтгача юрaverадилар. Агар қадокни бошланиш пайтидаёқ даволанса, у ярага айланми кишига азоб бермайди. Бунинг учун нима қилиш керак? Сиз халқ табобатида қўлланиб келинган қуй-

идаги усулдан фойдаланинг. Кайнаш даражасига етган иссиқ сувни тоғорачага қўйиб, бир ош қошиқ истеъмол содаси ва икки ош қошиқ шампун қўшинг. Сув совигунига қадар оёқни буглайсиз. Сўнг қадок пайдо бўлган жойга озиқлантурувчи суртма кремни қуюқ қилиб сурасиз. Кейин оёққа ип газламадан тикилган пайпоқ кийиб оласиз. Бу муолажани ҳар кун иётишдан олдин бажарсангиз, бир хафта ичида қадоклар тузалиб кетади. Оёқларда қадок пайдо бўлишига оддий ҳол деб қарамастик керак. Бордию, қадоклар вақтида муолажа қилинмаса, узок вақт битмайдиган ярага айланади. Замонавий тиббиётда бундай яралар суюқ азотда куйдириш йўли билан даволанади. Бу усул эса анча оғир кечади...

Саримсоқпиез илк бор етиштирила бошланганидан буён юзлаб хасталикларга даво бўлиб келмокда. Буюк ҳақим Абу Али ибн

САРИМСОҚНИ КЎП ЕЙИШ ЗАРАРАЙМИ?

Сино саримсоққа таъриф бера туриб: "У ҳар қандай хасталикка шифо" (дея айтиб ўтган. Ибн Сино қайнатилган саримсоқ ёки унинг қўқлам пайтидаги барглари сурункали нафас қисиши, сил, ошқозон-ичак ва ички шомоллашларни тузатувчи дори сифатида тавсия этган. Қадимги ханд табиблари эса кишиларга саримсоқпиез бўлаклари билан тўлдирилган салла ўрашни, ҳатто саримсоқ дончаларини илга тизиб, тақинчоқ ўрнида бўйин ва кулоқларга тақиб юришни маслаҳат берганлар. "Саримсоқпиез ўлат(вабо)ни ҳам даволайди", дейишган кўҳна табиблар. Уларнинг ёзиб қолдиришларича, саримсоқ шарбати билан қўлоёқлар ва бутун тана артиб турилса кишига ҳеч бир касаллик "ҳужум" қилолмас экан! Демак, саримсоқни доимо истеъмол этади-

ган киши дунёдаги энг соғлом кишидир. Чунки, саримсоқпиез юздан ошиқ касалликларга даво, у ангина, грипп, овоз бўги-

лиши, йирингли баллига м, юрак, кон-томир, ошқозон-ичак, подагра, тутқанок, пссориаз, уйқусизлик сингари қўллаб хасталикларни тузатади. Бундан ташқари, саримсоқпиез танани "ёшартиради", ҳатто кексасийнинг олдини олувчи махсус эликсир ҳам саримсоқпиездан тайёрланади! Ҳўш, шундай экан, саримсоқпиезни доимий истеъмол этиш киши организми учун зарарли эмасмикин? Бу ҳақда замонавий тиббиёт қандай маслаҳат беради? Айтиш мумкинки, ҳар бир киши (ҳомилдор аёллар бунга қирмайди) кунига оз-оз микдорда саримсоқпиезни еб юриши зарарли эмас. Уни таъби тортанлар ҳам ҳолида, қайнатиб ёки турли таомларга қўшиб, шунингдек сабзавотли салатларга аралаштириб истеъмол этиш мумкин.

СИЛ КАСАЛЛИГИДАН САҚЛАНИҢ

Сил касаллиги билан боғлиқ эпидемиологик вазият бутун жаҳонда, ҳатто ривожланган мамлакатларда ҳам сўнгги йилларда анча ёмонлашди. Жаҳон Соғлиқни Сақлаш ташкилоти берган маълумотларга кўра, сил касаллиги ҳозирги вақтда заминга таҳдид солиб турибди.

Юзага келган вазиятни ҳисобга олган Жаҳон Соғлиқни Сақлаш ташкилоти Силга қарши курашни давлат ҳамда давлатлараро даражада хал этилиши керак бўлган устувор муаммо деб белгилади.

СИЛ - бу мақкор касаллик. Ёш болага инфекция юктирадиган манбаъ. Агар яқин-атрофдаги кишиларнинг бирортаси касал бўлса - оила аъзолари, қўшнилари ва айниқса ёш болалар учун хавфли.

Касал одам эҳтиёт чораларини кўрмайдиган бўлса, хавфхатар ортиб боради. Касал одамлар йўталганда ҳавога бир талай, ўта майда суюқлик томчилар отилиб чиқади. Кўчада ёки шаом ўтиб турадиган хонада майда томчилар ҳаво харакати билан чиқиб кетади, лекин, хоналарда, автобусларда ва тор жойларда, улар ҳавода узок қолиб, бемор йўталган сайн қуюқлашиб бовареради.

Она касалланган бўлса ўз чақалоғи ёки ёш боласи учун хавфли. Чунки улар мулоқотда бўлишади. Маълумки, ёш болалар эмланиш жадвалига асосан эмланиб туриладилар. Қизамиқ ва кўкўлат организмнинг силга қаршилигини пасайтириб юбориши мумкин ва гўдак мана шу касалликларнинг бирини бошдан кечирадиган бўлса, сил авж олиб кетиши мумкин.

Болалардаги силни сезмай, уни ўтказиб юбориш осон. У унчалик сезилмайди. Сил тананинг ҳар қандай қисмида намоён бўлиши мумкин, лекин худди катта ёшлардагидай йўталкон аралаш балғам билан ўтмаслиги мумкин. Болаларда сил билан зарарланишнинг ўзига хос симптомлари, кўриниши бор. Бу симптомлар баъзи болаларда бирданига авж олиб бошланиши, баъзи болаларда эса секинлик билан бошланиши мумкин. Аввалом бор онанинг саломатлиги, ҳомиланинг кечилиши, чақалоқнинг туғилиш жараёни, унинг соғлиги ва эмланишлари, ёш гўдақнинг ўсиши, унинг турмуш тарзи, овқатланиши ўз вақтида шифокор назоратига олиб борилиши шарт. Касалликнинг олдини олиш учун ёш болаларни шифокор кўригидан ўз вақтида ўтказиб туриш зарур.

Ф. КОМИЛОВА
Тошкент вилояти,
Саломатлик маркази
ходими

ТАБОБАТИ НОМА

Мигрен (кучли бош оғриғи) хуружидан азоб тортадиган аёллар эркакларга нисбатан уч баробар кўпчиликини ташкил этаркан. Шунинг учун бўлса керак, мигрен аёллар хасталиги сифатида тилга олинади. Кузатишлар

МИГРЕН АЁЛЛАР КАСАЛЛИГИМИ?

натijasидан сўнг шу нарса маълум бўлдики, мигреннинг юзага келиши бир қанча сабабларга бориб тақаларкан. Масалан, ёзув столи (ёки компьютер) олдида олдтагидан узокроқ қолиб кетдингиз. Ёки бир неча муддат ноқулай ҳолатда ўтириб ишладингиз. Бу вақтда бўйин мускуллари ва елка тортишиб таранг ҳолатга келди. Ё бўлмаса қизиқроқ бир китобни бир-икки соатча паства энгашиб мутолаа қил-

дингиз. Хуллас, шундай ҳоллардан бириди ҳам мигрен хуружи бошланиши ҳеч гапмас. Сиз хуруждан олдин қандай таомлар истеъмол этганингиз ёки танангизда қандай ўзгаришлар содир бўлгани хусусида ўйланг. Маса-

кечинг. Агарда мигрень ҳайз олдида бошланса, аёллар кўпроқ тоза ҳавога чиқишлари айниқса уйқу олдида бир оз сайр қилишлари керак. Умуман, мигреннинг олдини олиш учун психологларнинг маслаҳатига кўра, киши ўзидеги салбий ҳиссийлардан қалғиши, яъни эртанги кунга умид билан қарашга одатланмоғи зарур. Кучни бир жойга жамлаш, уни тўғри йўналтира билиш, мумтоз мусикаларни тинглаш. Вақтни хушнудлик билан ўтказиш, меъёрида ишлаш ва кечқурунлиги табиат қўйнида сайр қилиш... Буларнинг ҳар бири кишида ижобий ҳиссийларни жўшурдиради, руҳга осийштаклик бағишлайди, тана ҳолатини меъёрига келтиради. Қарабсизки, мигрен сиздан узоклаша бошлайди, хасталиқдан буткул фориғ бўласиз.

СУВ ИЧИДА... МУОЛАЖА!

Агар бу муолажани сиз ухладан олдин бажарсангиз борми, тун ярмида безовта қиладиган айрим хасталиклардан осонгина қутуласиз кўясиз. Аслида сув муолажаси халқ табобатида қадим-қадимдан қўллаб келинган. Унинг бир неча ил усуллари ҳақида сўз юритамиз. Ювиниш олдида иссиқ сув тўлатилган идиш (тоғора ёки ванна) ичи-

ла, таом ва ичимликлар (шоколад, кофе, қора чой, қатик, сир (пишлок), дудланган қолбаса кабилар) таркибидеги нитрат, тиррамин ва кофеин моддалари бошмиа томирларини торайтиради, натижада мигрен хуружи бошланади. Шунингдек, аналгин таркибига кирувчи халдориларни бир неча маротаба қабул қилганингизда ҳам мигрен юзага келади. Яхшиси, аналгин, аспири, цитрамон сингари дорилардан воз-

ҳалтачаларга солиб, ўзингиз ювинаётган иссиқ сувли ванна ичига қуйсангиз, чўмилишдан сўнг энгил тортасиз, жамики иллатли дардлар сиздан узоклашади. Хуллас, сув муолажаси сизнинг ҳаётий фаоллигингизни ошириб, кучингизга куч, қувватингизга қувват қўшади.

БЕТОБЛИКНИНГ АСЛ САБАБИ...

Машхур башоратчи Ванганинг фикрига кўра, кишидаги хасталиклар маълум бир сабабга кўра бошланаркан. Яъни, қандли диабет ва пссориаз (қичими)нинг келиб чиқишига кучли стресс, кўркув, қайғу-ҳасрат ва ички изтириблар сабабчи бўлса, ошқозон яраси ўта иссиқ овқатни тановвул этиш ва оғир рухий кечинмалар туфайли пайдо бўларкан. Шунингдек, моддалар алмашинувининг бузи-

лиши нотўғри овқатланишдан, астма жуда совуқ ичимликни ичишдан, шишлар эса урилишдан кейинги зарба теккан жойларни вақтида даволатмасликдан сўнг юзага келаркан. Бўйрак оғриғи қаттиқ совуқ қотиш оқибатида, аёллардаги кўркак мастит эса ўта тор кийим кийишдан кейин, бефарзандлик эса жинсий аъзолар яллигланишига бепарволик натижасида ривожланади, дейди болгар башоратчиси Ванга. Демак, ўзини ички ва ташқи таъсирлардан эҳтиётлаган кишигина хасталикка чалинмасдан юраркан.

«Таби-таби эмас, бошидан ўтказган табиб», дейди халқимиз. Дардни бошдан кечираганмиз бировисиз юзуриб шифокорга ё халқ табибига борамиз. Чора изламоққа киришамиз. Бу дардни бошдан кечирганлар бўлса, улар ҳам дарҳол ундан қандай фориғ бўганликлари ҳақида сўзлаб беришади. Хуллас, танамизни кечираётган оғриқдан қутулишнинг йўл-йўриғи борми? Бирон дардага йўқлиги унинг чорасини табиатнинг ўзидан осонгина топанлар ҳам бор. Шундайлар бўлса, бизга дарҳол ёзиб юборинг дўсти азиз. Бу сизнинг инсон сифатидаги савоб ишингиз бўлади. Ахир соғлом танда соғлом ақл, деб бекорга айтишмаган-ку. Соғлом тана, соғлом руҳ билан ҳаёт гаштини сурмоққа не етсин.

Саҳифани
ГУЛЖАМИЛА
тайёрлади

ХУРРАК ЎТА ХАВФЛИ ЭКАН

Ўтган асрнинг эллигинчи йилларида япониялик хирург биринчи маротаба хурракни жаррохлик йўли билан даволади. У 23 ёшли беморнинг танглайидаги юмшоқ тўқмадан бир қисмини кесиб ташлаб, уни бу одатдан халос этди. Бундан маълумки, хурракнинг бир қанча хавфли томонлари ҳам бор. «Кучли хуррак оғир касаллик хабарчиси», дея таъкидлашади замонавий шифокорлар. Чунки, қаттиқ хуррак тортаётган кишининг нафас олиши бирданига тўхтаб қолиши ҳам мумкин экан! Умуман хуррак тортиш нафас олишнинг бузилиши билан бирга кечади. Бунда уйқу яхши бўлмайди, натижада киши кундузи ланж бўлади, боши оғрийд, тез-тез асабийлашади, қуввати осяди. Ҳўш, хурракнинг сабаблари нимада? Тиббиётчиларнинг кузатишларича, бурун тўсиқларининг айрим сабабларга кўра қийишиши, бурун ичидеги ўсимта (полип)лар, муртак безларнинг катталаниши, бурун бўшлигининг яллигланиши ёки семириб кетиш оқибатида хуррак тортиш одати пайдо бўларкан. Баъзида болалар ҳам уйқусида хуррак отадилар, бу ҳол эса уларнинг бурун ёки нафас йўлларидаги безларнинг катталашуви сабабли юз бераркан. Хурракнинг олдини олиш мумкинми? Албатта мумкин. Аввало семириб кетишдан сақланинг. Чалқанча ётиб эмас, ёнбошингиз билан ухланг. Уйқудан олдин спиртли ичимликларни ичмаган маъқул. Ухлатувчи дориларни қабул қилиш одатидан воз кечинг, негаки уйқу дорилари мускуллардаги ҳаётий фаоллиқни сусайтиради, бу эса хурракни юзага келтириши мумкин. Бордию, бир неча кун ухлай олма, нафас олишингиз оғирлашаётганини сезсангиз, кулоқ-томок-бурун касалликларни шифокорига мурожаат этишингизга тўғри келади. Ана шундагина хурракнинг олдини олган бўласиз.

МЕН БОЛАМ ДЕБ КУЯМАН...

суяк бўлиб қолганим учун кучим е т м а й “ ё р д а м беринглар”, деб бақирсам, оғзимга ёстиқни босади: “Учир овозингни, бўғиб ўлдирман” деб. Бу қандай бедодлик. Уйим бошқа, ҳовлига чиксам итни “тур”, мушукни “пишт” деб менга тегизиб тўнғиллайди. Ҳовлини супуриб-сидириб менинг уйимнинг тўғрисиغا келганда супургини отиб юборарди, “ўзинг супур” дегандай қилиб. Индамай ўзим супураман. Охири дастурхонни ҳам бошқа қилиб олишга эришди. Нима қилай бошда қўйилиб қолар деб кўнглига қарадим, битта боласи иккита, иккита боласи учта, ҳозир тўртинчиси ҳам қорнида илоё келинларингдан қайтгур мени тоза қуйдирди. Шердай ўғлимни ўргатилган итдай қилиб бўйнидан ип ўтказиб олди. Туно кунли келиним ишдалигида ўтирадиган уйга ўтиб музхонани очиб қарасам, йўқ нарсанинг ўзи йўқ. Кўнглим кетиб бир бурда колбасани қиркиб олдим. Эшикдан чиқаётганим, ўғлим келиб қолди. Қўлимдаги колбасани бир қараб қўйди. Шундай ёмон бўлиб кетдим, шундай ёмон бўлиб кетдим. Ўғлим салом берган бўлиб ёнимдан ўтиб уйига қираётган эди: “Ўғлим, кўнглим кетиб музхонадан мана бу зормандани олгандим, ма киритиб жойига қўй, хотининг сөзиб қилиб бошингда ёнғоқ чакмасин тагин”, дедим атай кетатиб. Ўғлим ўқрайиб бир қаради-ю, индамай уйга кириб кетди. Орқасидан кириб колбасани музхонага қўйиб чиқдим. Мен тўққиз ой юра-

гим остида кўтариб юрсам, кўркак сути бериб боқсам, ювиб-тараб улгайтириб, ўқитиб, ишли, хотинли қилсаму, шунча хизматларим эвазига кўрадиганим шуми ўғлимдан? 35 ёшимда отаси оламдан ўтган эди. 3 бола билан чиркираб қолавердим. Шуларнинг кўзини ўгай отага мўлтиратмай деб турмуш қурмадим. Умримни уч боламга бағишладим. Икки қизим-ку бировнинг махри, ўғлим менга нимасини бағишляпти? Байрамлар, туғилган кунларни қарсиллатиб эру хотин ўтказишади. Ҳалиям нафақам бор экан, ўзимни ўзим эплаймаман. “Онажон, мана сизга бир жуфт қалиш олиб келдим”, деб кўнглимни олишни билмайди. Уйланмасдан олдин “онажон”, деб атрофимда гирду капалак бўларди. Энди эса мен унинг учун гўё қўқайман. Ўғлим келиним туфайли шундай бўлиб қолди. Майли, омон бўлишсин, лекин бундай кўргилик онага жуда қаттиқ ботаркан. Ўз вужудингдан пайдо бўлган вужуд сенга бефарқ бўлса бундан оғир кун бўлмас экан.

Кўнгирақларингиз...

Онажон билан хайрлашаётиб ёдимга бир воқеа тушди. Бирда 98 ёшни қаршилаб турган бувимнинг ёнига кирсам, йиғлаб ўтирган эканлар. “Ха бувижон, нимага йиғлаяпсиз?” дедим бўйинларидан кучиб юзларидан ўпарканман: “Нимага йиғламай, мана бир ўзим қолдим. Жон-жон ўзингни жонинг экан. Қизларим ўз рўзғори билан, ўғилларим ўз рўзғори билан бўлиб кетди. Хар-хар замонда келишса-да, мен уларни хар кун кўргим келади. Улар мени учун хали ҳам ёш боладай бўлиб туюлади”, дедилар. “Мен болам деб куйаман, болам боласига куйади”, деганлари шумикан? Хамшиша ота-оналаримиз хурматини ойнага қўйиб, уларнинг ҳолидан хабар олиб туришини, кўнгирилари озор бермасликни, иложи борида дуоларини олишни унутмайлик, азизлар.

Тоҳир НОРИМОВ

Халқимиз қадим-қадимдан ота-онага бўлган ҳурмат, эътибор қадрлаб келинган. Бу бизнинг энг олий миллий қадриятларимиздан бири ота-она ҳам ўз фарзандидан рози бўлса Оллоҳ ҳам ундан рози бўлиб, ишларида унум, топан-туғганида барокат, хонадонидан бахт аримаскан. Шундай бахтга мушарраф бўлиб, ота-она дуосини олиб юрганлар ҳам, инсон кийимини кийиб олган-жонзодлар ҳам орамизда йўқ эмас экан.

- Ўғлим, сизга ўз фарзандимдек арзи ҳол қилаётганимдан истихоло қилиб турибман, лекин мен кўргилигимни кўрдим, бошқа ота-она қадрига етмаётганларга ўрнатилган учун менинг тақдиримни ёзинг, дейди телефонда бир онахон.

- Ҳовли-жойни қурган мен, рўзғорни ками-кўстини умрим бўйи бутлаган ҳам ўзим. Ўғил туғиб, уни вояга етказиб, дабдабали тўй қилиб келинимнинг кўйинига солиб қўйган ҳам мен бўлсаму, ўз уйимда ортиқча бўлсам, бу нима деган гап, болам?

- Нима бўлди, онажон?

- Келиним мени 8 марта босиб урди. Ўзим бир ҳовуч

Сенга фақат термулиш, сенга фақат сизгиниш мумкин эди. Бунинг ўзинг ҳам тасдиқлардинг, гоҳида бирор нарсани баҳона қилиб борардим. Сенинг сўзларингдан полик ҳиди анкиб турардики, мен хиёнатга хиёнат билан зарба бериш хаёлимга келганидан уялиб кетардим. Оиланинг пойдевори зарб егач, қайнонам бизни кўчириб кетишга келди. Машинага юкни орттишаётган вақтда мен отаникига кетиб қолдим. Эрим орқамдан бориб ялинди ҳамки кўнмадим. Эртаси сенин олдинга бордим, сен эса мени кетишга кўчирдинг. Эрим яна келганида бирга кетдим. Ноилоҳ эдим. Фарзандимни отасидан айирмаслик мажбурияти ҳам бор эди бўйимда. Неча йилдирки яна фарзанд кўришимга ўзимда ҳам шубҳа уйғонган эди. Шу туфайли бир фолчига ишим тушди. У касал бўлганимни, операция-ю, эримнинг ичкиликка берилгани, ҳаммасини аниқ айтиб берди. Ҳамширамисан? - деб сўради.

- Ҳамширамисан.

- Фаррошмисан?

- Йўқ.

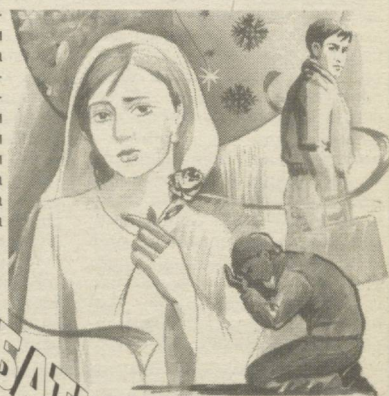
- Оқ халат кўринаяпти кўзимга. Қўрқиб кетдим. Ҳаммадан яширган сирим ошкор бўлаётган эди. Бир кун синглим гурунг бераётган эди. У гапирётган синфдошининг исми менга таниш эшитилди. У сенинг хотинингнинг исми-шарифи эди. “У, сизлар билан ўқинганим?” дея сўради. Синглим уйга кириб албомларини олиб чиқди. Унинг суратини кўрдим-у “Сени хали шунга бериб қўйдимми” деб “дод” солиб, деворга муштаб йиғлагим келди. Суратда хунқукина қиз устимдан кулгандек қараб турарди...

Бир неча йил олдин оёқларим оғриб, юрмалай ётиб қолдим. Бир кун мени кўргани кирган қўшим кайфиятимни бузиб қўйди. Қўшилар менинг касал бўлганимни муҳокама қилишибди, “Шунча ейдийди семирмайдими, ичиди бир дарди бор”, дейишибди. Демак, касал ётишга ҳам ҳаққим йўқ экан. Ҳамма нарсадан кўнглим қолди. Дардимни сenga айтишга қарор қилдим. Лекин сен туман марказига ишга ўтган экансан. Уйқусиз тунларимнинг адоғи йўқ эди. Ўзимни ухлашга қанча мажбурламайдим сенинг хаёлинг кўз юмишга қўямасди. Суҳбат кураверардим-кураверардим, тонг отарда ухлаб қолардим. Гоҳи тушларимга кирардинг, сени излаб сарсон-саргардон юрган бўлардим. Суҳбат қурган тунлар эса худди ўнгимда кўргандек, бир ҳафта шо-дўр юрдим. Хар сафар шу борганимда кўрмай қайтсам ўлиб қолсам керак деган хулосага келардим-у, борган вақтим сенинг ҳузурингга кирмоққа нимадир йўл қўймасди. Бу нарса ўша сен айтган ор-номус эмасмикан...

Ҳозир ҳузурингга ўтирган бўлсам-да, дардимни дастурхон қилолмасдим. Мени қўриб севишиб кетишининг ўзи ҳамма дардимни енгган эди. Сенинг икки оғиз суҳбатинг менга икки йилга етгучи дармон. Тўғриси сенга ҳавасим келади. Ахир сен менга ўшаб юракка буйсунувчи девона эмассан. Сен ақл

билан иш тутасан, шунинг учун хаётинг галвалардан холи, сокингина.

“Бахтлимисиз?” деган сўрогингни эшитмаганга олдим. Қандай бахт ҳақида гапирай? Ахир мен бахтдан воз кечиб кетганман. Нега

МУҲАББАТНИНГ ҚАСОСИ

қора булутлар айнан менинг бошимда айланди? Нега бошқалардек осуда ҳаёт менга бегона? дир дейман шу тақдириман?

Тақдиримда менинг айбим қанча эди? Ота-она нима учун ўз севганига тегмоқчи бўлган қизнинг ҳолига эътибор қилмайди. Гоҳида ёшлигимга қайтгим келади. Ўша ўшқин муңи хаёлимга асир бўлган ёшли чоғларимни эслатувчи суратлар, шеърларим ҳам йўқлиб кетган. Шеърларим... мени ҳаяжонга солган тўйғулар таъсирида битилган шеърларим туғилиши мумкинми? Ўтлоқдаги бойчечак каби бош кўтарсам поймол этилар эдим...

Уйлайвериб бошим говлаб кетади, болаларим ҳам кўзга кўринмай кўфрона хаёлга бораман. Сенга шундай термулиб ўтираверсам-ўтираверсам... Шу ҳам гуноҳ бўлса, мени чиқариб дорга осиб юборишса-ю, бир узун мотамсаро куй янглиғ умрим поёнига етса. Умрим бўйи сени севиб ўтаяман. Аммо бу муҳаббатимга жавобан сенинг юрагингда ишқ ўтини ёқа олмайдим. Ҳаётдан, қисматидан ана шу жавобсиз муҳаббатимнинг қасосини олмоқчи бўлишга кўп чоғландим... Аммо... аммо мени хиёнатдан ана шу пок уйғунинг ўзи асраб келмоқда...

СЕН ҚАЛБИМ ГАВҲАРИСАН

Мен бир севгисидан айрилган йигитман. Ҳарбий хизматдан қайтгандан сўнг, яъни 2000 йил, бир қиз билан танишиб, уни севиб қолдим. У ҳам мени севарди. Бир-биримизни бир кун кўрмаска турулмасдик. Ҳарбий хизматдан қайтгандан сўнг ота-онам ва акаларим менга: “Агар бирор кўз остинга олганинг бўлса айт, уйлантирмамиз”, - дейишди.

Сизга айтмоқчи бўлганларим

Оилада кенжа бўлганим сабабли, “Йўқ, хали уйланмайман”, деб туриб олдим. Ахйир, қистовлардан сўнг рози бўлдим. Лекин қариндошлар бизнинг севгимизга қаршилик қилишяпти. Аиниқса онам. Мен ўз севгим учун кўп курашдим. Орадан икки йил ўтса ҳам уларни кўндирилмадик. Онам, аммаларим қаттиқ туриб олдилар. Оқ сут берган волидаи муҳтарамнинг сўзларини ерда

қолдиролмадим. Менга бошқа бир қизни унаштиришди. Мен ҳамон Д.ни севарман. Унаштирилган қиз эса балки мени севар, бахтли қилар. Мен-ку бахтли бўларман-а, аммо севганим Д. мени кечира олармикан?

Баъзи ота-оналар фарзандини бахтли қилмоқчи бўлишадими, бахтсиз қилиб қўйганини билмай қолади-қолади.

Менга бошқа хато-ни кечирмайди. Инсон ўз хатосининг қурбони бўлади, дейишади. Балки бу менинг хатоимдир. Ўзга қизга унаштирилган бўлсам ҳам юрак ютиб сизларга мактуб йўлладим. Менга унаштирилган қиз балки газетадан буни ўқиб хафа бўлиши мумкин. Аммо, мен очигина айтсам виждон азоби-га чидолмаяпман. Мен номардлик қилдим. Нима

қилай? Севиш гуноҳми? Икки ўт орасида қолганман. Менга маслаҳат беринлар. Тўғри йўл тутишимга ёрдам беринг.

«Севгилим Д., мени кечир, агар кечира олсанг. Мени тушуун сени хафа қилмоқчи эмасдим. Ишқ йўлида адашдим. Сенинг олдинда айбдорман.

Бахт, севги деганлариде фақат сени, сени тушунаман азизам Д., ишон! Ота-онам орузу еди, ўз қалбим гавҳари бўлган сендек қизга ета олмайман энди. Ҳеч бўлмаса қуйган қалбим изҳорини газетадан ўқирсан...»

Хурматли тахририят! Мактубимни газетадан чоп эттирсангиз. Мухлислаб ўқиб менга тўғри маслаҳат беришар. Мактубимни шу ерда тугатаман. Сизларга умид билан мактуб ёзган ошшқ йигит

Тўлқин Қашқадарё вилояти

лар. Ҳаёт эса бундай хатонинг кечирмайди. Инсон ўз хатосининг қурбони бўлади, дейишади. Балки бу менинг хатоимдир. Ўзга қизга унаштирилган бўлсам ҳам юрак ютиб сизларга мактуб йўлладим. Менга унаштирилган қиз балки газетадан буни ўқиб хафа бўлиши мумкин. Аммо, мен очигина айтсам виждон азоби-га чидолмаяпман. Мен номардлик қилдим. Нима

Кўзларингизда гина-ю-кудрат, Ранжу алам кўрмасан нетар. Тақдирнинг бемаврид ҳазили сабаб, Ўз этимни ўзим еганим етар. Айбламагил “мени кутмадинг” дея, Нелар ўтганини билмайсан ахир. Умр бўлсин эди сенга бахшида, Севги ганимларинг энголсам бир-бир. Ким ҳам сўрар эди мендан кўнглимни, Орзу-ҳавасни деб бўлдим қурбонлиг. Гуноҳ кўчасидан ўтмайин туриб, Бир тамга босилди мен-ёмонотлиг. Улар билмадилар менинг сен билан, Ҳаёлий бир тахтда ўтиришини. Сен билан ҳаётим, сен билан фақат, Сенсиз ҳижрон мени ўлдиршини. Улардан қочдим-у, аммо қоқилдим, Мени тутиб қолди ноғохон бир чоҳ. Йилларки яшайман беқанот бесас, Начора етмайди минг бир урсам “оҳ!” Кимлар ниятига етдилар аммо, Бошимга мушқуллар тушган онларда, Қайларда эдинг сен менинг бедардим. Мен қолдим муңгайиб икки йўл аро, Мен қолдим билмайин қайга катарим. (Боши ўтган сонларда. Тамом.)

САРВИНОЗ

**КАЙФИЯТИНГИЗ
ЎЗИНГИЗГА БОГЛИК**

Ўзингизни ўзингиз кўлларингиз билан силасангиз бу таранг тортган асабларингизни тинчлантиради, шу билан бирга вужудингизни кемираётган безовталиқ, гам-ташвиш, жажлингиз ҳам ўз-ўзидан йўқолади.

**ОГИР ЙЎ-ХАЁЛЛАРИНГИЗНИ
КУВИБ ЮБОРИНГ**

Баъзида кўкрагингизда огирлик сезасиз, нимадир тикилиб қолгандек гўё... Ёқимсиз туйғу сизни безовта қилаётгандек бўлади. Бундай ҳолатдан осонгина кутулиш мумкин. Кўкрагингизнинг юқори қисмига кафтларингизни устма-уст қўйиб шу жойни секин-секин силаб босинг.

**МАЙДА-ЧУЙДА
АЖИНЛАРНИ ЙЎҚОТИНГ**

Бу машқларни ҳар куни бажаринг. Ана шунда юзингизда энди пайдо бўлаётган майда ажинлардан фориғ бўласиз. Ўрта ва ундан кейинги жимжабоғларингиз билан кўз остини оҳиста-оҳиста 9 марта уриб-уриб силанг.

**ТЎСАТДАН ПАЙДО БЎЛГАН
ИШТАХАДАН ҚУТУЛИНГ**

Шунақаям иштахангиз кўзиганки... Сиз эса қоматингизни, озини ўйлайсиз. Овқатга қўл чўзмай турунг. Кўзгалган иштахани мана бундай қилиб йўқотиш мумкин. 5 марта жимжолоғингизни бурн ости лаб устидаги чуқурчага 10 бор босиб-босиб олинг.

БОШ ОФИРИНИ ДАВОЛАНГ

Бошингизда енгил оғриқ сезаяпсиз. Дарров кафтларингизга ўсимлик ёғи, (ялпиз ёғи бўлса янаям соз) суртиб чакангизни икки кўлингиз билан яхшилаб силанг. Оғриқ 3-5 минутдан сўнг йўқола бошлайди.

**ДИҚҚАТИНГИЗНИ
ЖАМЛАБ ОЛИНГ**

Диққатингизни жамлашга қийналаяпсизми? Тирсагингизни стол устига қўйиб, кафтларингиз билан кўзларингизни юминг. Атиги бир минутгина ташқи оламдан узилинг. Бу эса диққатингизни жамлашингизга, озгина дам олишингизга имкон беради.

**ЎЗИНГИЗНИ МАРДОНАВОР ТУТИБ,
ХОТИРЖАМЛИКНИ ХИС ЭТИНГ**

Айтайлик, сиз муҳим бир учрашувга бора-япсиз. Ёки қандайдир бир гуноҳингиз учун бошлиқ олдиға кириб ҳисоб бермоқчисиз... Ҳаяжонланаяпсиз. Бармоқларингиз учини бир-бирига қаттиқ бирлаштингиз. Сўнгра ўзингизни бўш қўйинг, эркин нафас олинг. Бу машқни ўзингизни хотиржам ва мардонавор тутгунингизча давом эттиравингиз.

Талабалик йилларимда рўй берган бу воқеа ҳали-ҳануз эсимда. Айни баҳор фасли. Байрам арафасида онажонимни табриклар учун нима совға олсам экан, деб ўйлаб юрган эдим. Бир куни ҳамноҳам кўшни хонага бир аёл майда-чуйда нарсалар келтириб сотаётганини айтди. Мен ҳам қизиқиб ўтдим. Сотилаётган нарсалар ичида ўша пайтда урф ҳисобланган битта яшил

**ЯШИЛ РЎМОЛ
СИРИ**

тусли рўмолга ҳавасим келиб нархини сўрадим. Аёл нархини жуда баланд айтди. Шунда: "Сал туширинг, сотиб оламан", - дедим. У аёл эса: "Бош кийим савдо қилинмайди, айтилган нархидан тушмайман", - деди. Мен ўйлай-ўйлай охири айтган баҳосида олишга қарор қилдим. Ўша пайтда 135 сўм жуда катта пул эди.

Уйга келсам онажоним касал ётган эканлар. Уйнинг тўрида кўзлари йўлимга интизор бўлиб кутган онажонимнинг бошларига келтирган совғамни ёпдим. "Э болам, овора бўлиб нима қилардинг, сен яхши ўқисанг менга шунинг ўзи совға", дея кўзларига ёш оламан. Лекин кўзларида севинч порлар эди, чунки онажоним яшил рангли нарсаларни хуш кўрадилар. Хуллас, менинг совғам кўшниларида ҳам ҳавас уйғотди. Онам келган эса, онажоним: "Кўрдингми, синглинг чиройли рўмол танлабди", - дедилар. Онам ҳам, кўшнилари ҳам рўмол нархи билан қизиқиб қолди. Мен аввалига айтмадим, кейин эса ноилоҳ айтдим. Шунда ҳаммаси: "Нима бало, шунча қимматта ҳам оламанми?", - дея хайрон бўлишди. Мен ноқулай аҳволда қолгандим. Бир тарафдан онажонимни суюнтирган бўлсам, бир тарафдан аёлларнинг "қиммат экан", дейишлари кўнглимни чуқтириб юборди.

Лекин онажоним шу рўмолни олиб бошларига ёпиб ўринларидан кўзгалдилар. Онам ҳам: "Қизингиз олиб келган нарса сизга хуш ёқди, оёққа турғизиб юборди-я", - дедилар. Орадан анча вақт ўтди. Нимадир бўлди-ю, бир куни шу рўмолни бошимга олдим. Бирдан бошимда кучли оғриқ турди. Оғриқ шунчалар кучли эди-ки, дори ичиб бўлиб қолдим. Онажоним ишдан келиб менинг аҳволимни кўриб кўрқиб кетдилар. Бошимдан рўмолни олиб, пешонамага совиқ, латта босдилар. Оғриқ бирдан пасайди...

Яна бир куни тўйга бормоқчи бўлиб, шу рўмолни ёпиндим. Рўмолни ўраб сал юргандим бошим яна оғриқ бошлади. Рўмолни олиб ташласам оғриқ йўқолди. Хуллас, бу ҳодисани кўп қузатдим. Рўмолни бошимга олсам, оғриқ пайдо бўлади, мендан бошқаси ўраса, ҳеч нарса қилмайди. Орадан анча йиллар ўтди. Онажонимнинг шу рўмолини яна кўлимга олдим, ёпиндим. Яна оғриқ сездим. Аста ечдим уйлаб қолдим, балки ростдан ҳам бош кийим учун тортишмаслик керакмидан-а?!

Дилбар НОРМУРОВО

Онамнинг опа-сингиллари кўп эди, улар бир-бирларига меҳрибон, доимо йиғилишиб дийдорлашиб туришарди. Шундай йиғинлардан бирида катта холам ўзининг тушини сингилларига кула-кула гапириб берибди: - Тавба, фалати тула кўрибман. Эмишки, ҳовлимизда сомонлар боғлам-боғлам қилиб қўйилганмиш. Фарамларнинг бири катта, ёнидагиси

**БИР БОҒ СОМОН
ЖОЙИДА ЙЎҚ ЭДИ...**

кичикроқ, қолганлари майда-майда эмиш. Шу пайт бир трактор ҳовлимизга бостириб кирибди-ю, тракторчи ҳамма фарамлар қилиб катта фарамнинг ёнидагисини тракторга орта бошлабди. Мен унга: "Ҳой, нега уни олиб кетаяпсан?" - дебман. Халиги тракторчи: "Бу фарамнинг жойи энди бу ерда эмас", деганмиш бамайлихотир. Хай-ҳайлаганча уйга кирибман, сўнг яна чиқибман, қарасам, бир боғ сомон жойида йўқ, тракторчи аллақачон кетиб бўлганмиш...

Бу тушини эшитиб холаларим бир-бирлари билан кўз уриштиришиб олишибди, айниқса онам хавотирли охири: "Опа, соғлигингиз жойидами ишқилиб. Ўзингизни асранг. Тушга нималар кирмайди, дейсиз. Яхшилиққа йўйсак, яхшилиққа бўлади", дедилар. Холаларим шу кун кўнгилири гаш тортиб тарқалибдилар.

Бир неча кун ўтиб катта холам мени чақирди: "Онангга айт, ҳамма холаларингни бизникига эргаштириб келсин, дастурхон ёзаяман", дедилар. Шу куни катта холам ош дамлаб ҳам ма мизни меҳмон қилди, алламоҳалда уйи-тарқалдик. Эртасига

тушдан сўнг холамнинг кичик набираси бизникига шошиб келди. "Бувимнинг мазаси бўлмай қолди, борармишсизлар" деди. Онам югуриб чиқиб кетди. Холам бирпас онам билан гаплашиб ўтирибдилар-да: "Мендан рози бўлинглар" дебдилар. Онам: "Нега бундай дейсиз, яхши бўлиб кетасиз", деб юпатибдилар. Йўқ. Холам "яхши" бўлиб кетмади, аксинча... Шу куни бандаликни бажо келтирдилар. "Тушга ҳамма нарса қираверди" дейдиган онам ушандан кейин доимо туш кўрсалар яхшилиққа йўйиб, садақа атаб юрадиган бўлиб қолдилар...

Чўлпоной МЕЛИКЎЗИЕВА

Одамзод бу дунёда яшаркан ажойиб-гаройиб воқеаларга гувоҳ бўлади. Қизик-қизиқ тушлар кўриб, таъбирини ҳам излаб топади. Азиз дўстлар, бизга ҳаётингиздаги турли фаройиблар ҳақида ёзиб юборинг. Ахир, "Бирни кўриб фикр қил, бирни кўриб шукр қил", деган гап бор. Дилнинг дилдан қувват олиб яшашига не етсин! Демак, сиз кўрган тушлар, ажойиб-гаройиб воқеалар газетамизни безайди. Айни дамда кўнгилиларга қувват бағишлайди. Мақтуларингизни ҳар куни интиқиб кутамиз!

КЎЙ
(21.03 — 20.04)
Оилани муқаддас билинг. Турмуш ўртоғингиз соғлиги ҳақида қайғуришингиз керак. Шанба, якшанба кунларида уйда бўлишга ҳаракат қилинг.

СИГИР
(21.04 — 21.05)
Сизнинг кўнглингиздан кечган ниятлар қўл етмасдек туюлаяпти. Аммо, шу кунлар ичида ушалиши мумкин. Фақат асабийлашманг. Ҳамкасбларингиз билан хушмуомала бўлинг.

ЭГИЗАКЛАР
(22.05 — 21.06)
Яхши дамлар келди. Сиз янги тижорат ишлари бошлаб келгусида бойиб кетишингиз мумкин. Иш давомида гоят тежамли бўлиб, пулни беҳуда сарфлашдан ўзингизни тийганингиз маъқул.

ҚИСКИЧБАҚА
(22.06 — 22.07)
Сизни танқид қилишди. Хафа бўлманг. Сиз анча қўполлик қилганингизни тан олинг. Имкон қадар хушмуомала бўлинг. Бахту хотиржамлик қалити ўзингизга боғлиқ эканлигини унутманг.

МУНАЖЖИМЛАР БАШОРАТИ

АРСЛОН
(23.07 — 23.08)
Ўтқинчи ҳисларга берилманг. Анча саросимага тушгансиз. Ишонингки, омад сизнинг ҳар бир хатти-ҳаракатингизга боғлиқ. Билиб ишингизни қилинг. Аммо шовшмаслиқни маслаҳат берамиз.

БОШОҚ
(24.08 — 23.09)
Ижод оламининг эшиклари очилиб, сизга бахту-омадлар ёғилади. Эсан-қираб қолманг. Сизга берилган бу имкониятни қўлдан бой берманг.

ТОРОЗУ
(24.09 — 23.10)
Рўзғорингиздаги зарур ишларингизни ниҳоясига етказинг. Фарзандларингиз даврасида барча муаммоларни нутиб кўнгилли ҳордиқ чиқаринг.

ЧАЁН
(24.10 — 22.11)
Тақдир сизга анча маблағга эга бўлиш имкониятини беради. Шу ҳафта олди-сотди ва турли шартномалар тузишингиз учун жуда қулай вақт.

ЁЙ
(23.11 — 21.12.)
Кутилмаганда ташриф буюрган меҳмонлар сабабли оилавий муносабатларингиз дарз кетиши мумкин. Лекин ишхонангизда хушхабар кутмоқда.

ТОҒ ЭЧКИСИ
(22.12 — 20.01)
Ҳафта сизга фароғатли ва осойишта кунларни ҳада этади. Йиллик якуний ишлардан кўнглингиз тўлмайди. Янги куч-ғайрат билан иш бошланг.

КОВҒА
(21.01 — 18.02)
Сизни шу ҳафтада ўзига хос синовлар кутмоқда. Агар сабрли, озгина хушмуомала бўлсангиз синовлардан муваффақият билан ўтасиз.

БАЛИҚ
(19.02 — 20.03)
Оилангизда ҳамма сизни яхши кўради. Сиз ҳам яқинларингиз меҳрига меҳр қайтаринг. Сизнинг келажагингиз оила аъзоларингизнинг гамҳўрлигига боғлиқлигини унутманг.

ТАҚДИРИМИ СИНМОҚЧИМАН...

Ёшим 37 да, ҳалигача уйланганим йўқ. Табиатан вазминроқ бўлганим сабабли қизлар билан танишишнинг уддасидан чиқа олмайман. Аммо ҳўжалик ва рўзгор ишларини яхши эплайман, қўлимда хунарим, ўз қизиқш ва орзуларим бор. Ичмайман, чекмайман. Ёмон кишилар билан ошначилик қилмайман. Ишим ўзасидан баҳорда Россияга кетмоқчиман. Шу сабабли бирор бир қиз билан танишиб, тақдиримни синаб кўрмоқчиман.

Агар мен билан танишиш ниятидаги қизлар бўлса менга мактуб йўллашлари мумкин. Мен сигир, чаён, қисқичбақа буржи остида туғилган қизлар билан танишмоқчиман.

МИРЗА
Тошкент: 700142
Талаб қилиб олгунча

Асли марғилонликман. Отанамнинг ихтиёри билан, сўраб-суриштирмай, кўрмайнетмай турмушга чиқдим. Аммо қанча уринмай, ҳаёти-

ҚАЛБИМДА АРМОНИМ БОР.

миз яхши бўлмади. Чунки турмуш ўртоғим ҳаддан ташқари ичкиликка ружу қўйган эди.

4 йил бўлди, ажралишдик. Иккита ўғлим бор, каттаси 17 ёшга, кичиги 15 ёшга кирди. Ҳаётда мен ҳеч қандай яхшилик кўрмадим. На яхши эр, на яхши турмуш, на уй-жой... Умрим армонда, афсусда ўтмоқда.

Қувасойда 3 - хонали хонадонимиз бор. Аммо ўғилларим "Андихондан ҳеч қаерга кетмаймиз, чунки шу ерда туғилдикми, шу ерда яшаймиз", деб тубири олишди. Шушу Андихонда, ижарада яшаймиз.

Умр, вақт ўтапти. Менинг эса қалбимда армонларим бор: яхши турмуш ўртоғим

бўлса, тайин уй-жой, ҳаловатим бўлса. Оилам тинч, турмуш ўртоғим билан ўзаро иззат-ҳурматда яшасам...

Агар мен ва 2 та ўғлим бор-

лиги малол келмаса, турмуш қуриш нияти бўлган бирор иймонли эркак билан танишмоқчиман.

Ўзим бир эмас, бир неча касбни эгаллаганман - ўқитувчиман, чеварман, иходкорман. Фақат бахтим йўқ, уй-жойим ҳам тайин эмас...

Тақлифим маъқул келса, мен билан боғланмоқчи бўлган инсон ўзи ҳақида - касби, маълумоти, моддий аҳволи тўғрисида, иложи бўлса, шу кунлардаги сурати билан хат йўлласса...

Т. ПАРПИЕВА
Андихон шаҳри - 710019
Талаб қилиб олгунча

ЎЗГАЛАР ҲАЛОВАТИ ДЕБ

Бундан бир неча йиллар аввал ота-онанинг хоҳиши билан уйландим. Аслида ҳалибери уйланиш ниятим йўқ эди. "Уйланмайман" деб оёқ тираб туриб ҳам олдим. Аммо онамнинг кўз ёшларини кўриб, ноилоҳ рози бўлдим. Онамнинг дугонаси бир қизни мактаб-мактаб келин қилишимизга кўндирган эди. Хуллас, мен у қиз билан учрашишдан аввал яхшилаб сўраб-суриштирдим. Уни таниганлар "яхши қиз эмас" дейишди. Мен бу гапни онамга айтдим. Иккалаимиз онамнинг дугонасиникига бордик ва бор гапни айтдик. Шунда у бу гаплар ёлгон эканлигини, қиз уларнинг қудаларининг фарзанди, яхши қиз эканлигини қайта-қайта айтиб бизни ишонтирмакчи бўлди. Барибир менинг кўнглим хижил эди. "Уйланмайман, тўй кунини ўзингиз борасиз, мен бўлмайман!", дедим онамга. Онам: "Ота-онаси ҳурматли кишилар. Отаси ўқитувчи... Агар мени десаңг...", деб кўз ёш тўкишга тушди. Онамнинг кўз ёшларини кўриб этим жимирлаб кетди ва "Ўзингиз биласиз", деб чиқиб кетдим.

Орадан уч кун ўтиб "Фотиха тўй"ими бўлди. Ўша маросим кунини аммамга бир аёл хат ташлаб кетибди. Унда "Кўзларингизни каттароқ очинглар. У қиз бир пайтлар уйдан қочиб кетган. Яхши қиз эмас" деб ёзишган экан... Хатни олиб онам, аммам, холаларим уларникига боришди. Қудалар эса "Бизнинг

душманларимиз ҳам жуда кўп. Бу ўшаларнинг гийбати" деб уларни ишонтириб юборишибди. Уйдагилар ҳам "Ҳақиқатдан ҳам қиройли қизларни кўплар кўролмайдми", деб кўнишди...

4 кун ўтиб тўй бўлди. Умримда мен танимаган қиз хотинимга айланди. Шу кун келиннинг акаси онамнинг дугонаси(унинг қайнонасиникига қақиртирди. Бордим. Менга: "Бугун ичмасанг, қачон ичасанг" деб мажбурлаб арок ичирди... Мақомда уйга келиб ўхлаб қолибман. Ўзимга келгач... Хотинимни тушуниб, "Маили бахтимдан кўрай, шарманда бўлмай, тушуниб ашаб кетарман", деб ўйладим ва бу сирни уйдагиларга айтмадим. Лекин янгасини қақирди, ўзининг олдида айбини бўйнига қўйдим...

...Хотинимга "Уйда ўтирасан" деб 3 йиллик "Оила ва жамият" газетасини олиб келиб: "Ўзингизга тегишли хулоса чиқарсан" деб бердим. У 2 ой уйда ўтирди. "Зеркидим, ишлайман" деди. Болалар боғчасига ишга киргизиб қўйдим. Ана шундан кейин ҳаммаси бошланди. Уйдагиларга, менга ҳеч нарса демая ўз уйига кетиб қола бошлади. Бир икки марта опаси билан юрганни кўриб, уйга олиб келдим. У эса барибир қўчага чиқиб кетарди. Мен хотинимни ёмон йўлда юрганни кўрганим йўқ, лекин унинг ҳеч кимга оғохлантирмай ишдан чиқиб кетиб қолиши мени ташвишга соларди. Мен унга ахлоқи, ўзини нотўғри тутаётганини тушунтирмоқчи бўлсам, мен билан бараварига

айтишадиган бўлди. Бир кунни онамни бошлаб келибди. Қайнонаси: "Тор қорнимга сиқан, кенг ҳовлига сизга қолдимми?" деб қизини олиб кетиб қолди. Етти кун деганда яна қайтариб олиб келдик. Аммо ҳафта ўтмай, яна қилганини бошлади. Бир кун ишдан келсам, уч ойлик келинчақ синглимни пешонсини ёриб, онам билан ҳақоратлашиб, уришиб ётган экан... Хуллас, катта умидлар билан қурилган оиламдан дарз кетди... Мени уйлантириб қўйиш учун бел боғлаган онамнинг дугонасининг ҳам асл мақсади бошқа экан. Хотинимнинг келинойиси ўша аёлнинг қизи бўлиб, келин билан қайинсингли "ит-мушук" экан. Шу сабаб ундан тезроқ қутилишнинг ягона йўли уни узатиш бўлиб, бу ишда мен восита бўлибман холос...

Мана менинг бошимдан ўтганларим. Ҳаётдан умидим катта эди. Лекин мен кутгандек бўлиб чиқмади. Мени тушунадиган, мени қийин кунларимда ҳам суйадиган инсон бормикан? Чинакам бахт менга насиб этармикан?

НАЗАР
Самарқанд вилояти,
Жомбой тумани
Инд. 704506
Талаб қилиб олгунча

ЎЗ ТЕНГИМИНИ ТОПСАМ...

Мен шу йил 3 декабр 2002 йил сониде берилган "Мени тушунгани, мен ҳам тушунаман", қаҳрамондек деб номланган мақолани ўқиб, ўз-ўзидан кўзларимга ёшлар келди, чунки бу инсоннинг ҳаёти менинг ҳаётимга ўхшаб кетаркан. Мен ҳам 5 йилдан буён ёлғиз яшайман. Мен яшаган муҳитда ҳам инсон қадридан кўра мол-дунёни юқори қўйишган. Қадри-қийматсиз яшагандан кўра, ёлғиз яшайман, деб ажрашдим. Уйдагилар қаттиқ туришди. Мен хоҳланмадим. Кейин-кейин совчилар кела бошлади. Лекин мени турмуш қуришдан кўнглим қолди. Очиги кўрдим яна адашсам, нима бўлади деб ўйладим. Уйдагилар ҳадеб турмушга чиқишим ҳақида гапираверганидан кейин онам: "Одамлар гапиришадди ахир қизим, қизининг айби бор экан", - дейишди, дегандан кейин, бир қарорга келдим. Уйдагилар билан акаларим, оналарим билан маслаҳатлашиб: "Мен ҳозирча турмушга чиқмайман", - дедим. Совчиларнинг жавобини бериб юборинглар деб: "Бу ерда юришим малол келса,

одамлар кўзига ёмон кўринаётган бўлсам, рози бўлсанглар Тошкентга кетаман. Ўша ерда ўқиб ишламоқчиман. Орзунинг эрта-кечи йўқ. Худо хоҳласа ўз тенгимни ўзим топаман. Энди ўзимга қўйиб беринглар", - дедим. Уйдагилар ҳам мени тушунишди чоғи, ҳаммаларини рози бўлишди. Ҳозирда опамникида яшаб келаёяман. Поччам билан бирга ишлайман. Ҳозирги ҳаётимдан мамнунман. Лекин барибир инсон ёлғиз яшай олмас экан. Менинг хат ёзишимдан мақсадим шуки, кўпчилик инсонлар шу газета орқали танишиб бахтли ҳаёт кечиришяпти. Шунинг учун мен ҳам ўз бахтимни синаб кўрмоқчиман. Шу инсон билан танишмоқчиман. Мен ҳам аслида водийликман. Ёшим 27да. Мен ҳам шу инсондай "Мени тушунгани, мен ҳам тушунаман", яхши орзу-умидлар билан яшаб юрибман. Ҳар кун Худойимдан яхши инсон билан танишиб, бахтли ҳаёт кечиришни сўрайман ва албатта шу орзуимга етаман, деб ўйлайман.

ҲАЁТХОН

ОРЗУМ - МЕҲРИБОН КЕЛИН, ВАФОЛИ ЁР БУЛИШ...

2 йилдан "Оила ва жамият" газетасининг бирор сонини ҳам қолдирмай ўқийман. Ҳаётимда мен учун катта хурсандчиликларга сабаб бўлаётган воқеалар бевосита газетага алоқадор. 2002 йилда 4 та мақолам босилиб чиқди... Яна бир орзуимни амалга оширишда "Оила ва жамият"га суйанмоқдаман. Севимли газетам орқа-

ли мен ҳам ўз бахтинини топпоқчиман. Ўзим ҳақимда: ёшим 25 га ўтди. От мучали, Қавс буржи остида туғилганман. Бўйим баянд, бугундойран, рус мактабини тугатганман. Маълумотим олий, ўқитувчиман. Аммо шахсий ҳаётим яхши бўлмади, ажрашганман. Истагим, мени севадиган, оилам, уйим-жойим дейди-

МАҲМУДА
Андихон вилояти

ҲАРБИЙ ЙИГИТЛАРГА ҲАВАС ҚИЛАМАН

Мен ҳам сеvimли газетам орқали ўз бахтимни топпоқчиман...

Ёшим 26 да. Маълумотим ўрта-маҳсус. Мактабни битирганимдан бери давлат ишида ишлайман. Яхшигина касб-корим бор. Ақл-хушим жойида, кўринишим ҳам яхшигина. Мақтанмоқчи эмасман, ўзбек гўзалларидан бириман. Сариштали, пазанда қизман, айниқса, пиширлар пиширишга устаман...

Мард, ўзини ва ўзганинг хурматини рўйга қўядиган, оилам, ўзғорим деб қайғурадиган, топармон-турармон, бирор бир касб-кор эгаси бўлган йигит билан танишмоқчиман. Ҳарбий йигит бўлса жуда аjoyиб бўлар эди, чунки ёшлигимдан буён ҳарбий йигитларга ҳавасим келади...

НАСИБА
Навоий вилояти,
Қизил-тепа, инд.706700
Талаб қилиб олгунча

ОЛДИНГА ИНТИЛИБ ЯШАЙЛИК

Севимли газетамнинг ҳар бир саҳифасини қизиқиб ўқийман. Базми мақолаларни ўқиб "Инсоннинг пешонаси бунчалар шўр бўлмаса" деб ўйласам, баъзиларидан "Бахтли ҳаёт кечириш инсоннинг ўз қўлида экан-ку?" деган хулосага келаман. Тушунликка берилган инсонларга газетанинг мухлиси, оддий инсон сифатида маслаҳат бераддим: "Бу ўткинчи дунёда фақат умид

қилиб, олдинга интилиб яшашимиз керак экан. Бугун қилган меҳнатнинг албатта бир кун роҳат-фароғати бор. Барчаси ўзимизга боғлиқ".

Мен ҳам ҳаётда ўз бахтимга, келажагимга ишониб, курашиб яшаётганларданман. Шу сабаб газетанинг 47 - сониде "Бахт ҳаёда етаман" мақоласининг муаллифи Василахон исмли қиз билан танишиш ниятидаман. Менинг фикрларим унга маъқул келса, ўзим

ҳақимда қисқача маълумот келтирмоқчиман:

Ёшим 21да, Тошкент шаҳрида яшайман. Талабаман - Тошкент Давлат Авиация институтининг сиртки бўлимида таҳсил оламан, шу билан бирга, Тошкентдаги яхши бир корхонада ишлайман ҳам. Василахон, истасангиз, яқиндан танишайлик, мактуб орқали бир-биримизни тушуниб, синашиб олайлик. Манзилим тахририятда.

КОМИЛ

Эслатма: Азиз мухлислар. Аввал хабар берганимиздек, "Қайда ўзи ўша бахт?" рўқнига юборадиган хатларингизда сиз билан боғланиш мумкин бўлган манзил, исми-шарифингиз ёки алоқа бўлимидаги абонент рақамингиз аниқ кўрсатилиши лозим. Тахририят мухлисларнинг кейинги шахсий муаммоларини ҳал қилишни ўз зиммасига олмайди. Демак, сиз хатларингизни тўғридан, тўғри эълон эгасига йўллаш имконига эгасиз ёки тахририятга ҳам юборишингиз мумкин.

Сизларга бахт тилаймиз!

"Қайда ўзи ўша бахт?" дея йиллар давомида қийналиб юрган, азиз дўст? Дилингни "Оила ва жамият"га очинг! Сиз кўпдан излаган, интиқ бўлган бахтнинг ўз қўлинигизда эканлигини унутманг! Биз эса ҳар бир мухлисимизнинг бахтли бўлишини, ҳар бир оиланинг бахт ёғдусига бурканишини истаб қоламиз! Агар бахтингиз очилишига "Оила ва жамият" сабабчи бўлса, бошимиз осмонга етади.

Саҳифани Ҳ. ҲОТАМБОЕВА тайёрлади

ЙИГИТНИНГ ЁТМИШ ҲУНАРИ БЎЛСА

Кўримсизгина дўкончаларда иш тикиб ўтирган косибларни кўп кўргансиз. Ўзига хос сабру-тоқат, маҳорат талаб қиладиган бу ҳунари жуда осон кўринади, аслида-чи?

Баъзан оилада эркакнинг кўйлагининг тугмаси тушиб қолса вақтида қадаб кўйишни, йиртилиб қолган кийимини тикиб кўйишни ёки эр эстаган таомни тайёрлаб кўйишни аёлнинг вазифаси дейишди. Аммо эрнинг вазифаси-чи? Рўзғорда эр бажариши керак бўлган, майда-чуйдадек туюлган юмушлар ҳам кўп. Хўш, муҳтарам эркаклар уларни бажаришнинг уйдасидан чиқа оли-

отасидан ўрганган. У билан суҳбатлашганимизда бу ҳунарни ҳам ўзига яраша фалсафаси борлигига ишонч ҳосил қилдик.

Инсоннинг хулқи кийимидан билинади.

Қўлимга таъмирталаб пойабзални тутқазиганидаёқ мижозларимнинг кимлигини биламан кўяман. Дарров шунга қараб муомала қиламан. Одамзоднинг феъл турлича бўларкан. Кирчир пойабзалнинг эгалари тазинг, серзарда бўлишади. Йиртигини тикиб ярақлатиб мойлаб берсангиз ҳам раҳмат дейиш ўрнига тўнғиллашиб кетишади. Улар оилада ҳам ҳаммани безор қилиб юбори-

шармикан? Этикдўзининг оддийгина хунарига ҳам ҳар доим ишимиз тушиши рост-ку? Эркаклар шуни қандай уйдалайдилар?

Эргашбой ака Таштемиров асли андижонлик. У Олой бозорда этикдўзлик билан шуғулланади. Бу ҳунарни

шади. Тоза, ихчам қилиб ўраб келинган оёқ кийимларининг эгалари эса бебаҳо оила бошлиқларидир. Рўзғорни батариб, расамадди билан бошқаришади. Яхши дўст ҳам бўла оlishади.

Баъзи мижозларимизнинг пойабзалидан бадбўй тер хиди келади. Эгасига айтсангиз ранжийди. Ана шундай кишиларга: "Таксир, оёғингиз огрийди чоғи. Сиз анави расадан бир боғлам мойчақ ва ялпиз олиб оёқларингизни ванна қилсангиз фойдаси катта. Кейин бирор малҳамдан суриб қўйсангиз ҳам бўлади", - дейман. У хурсанд бўлиб ташаккур айтади, мен ҳам хурсандман — мижозимни йўқотмайман.

Аслида оилали ҳар бир эркак этикдўзликдан хабардор бўлиши шарт, деб ҳисоблайман. Буни ҳар бир эркак билиши зарур.

Касбимизнинг оддийлиги рост. Аммо бизга иши тушмайдиغانлар кам. Кўчага бош яланг чиқиш мумкин, аммо оёқланг ҳеч ким чиқа олмайди. Кутилмаганда яп-янгил пойабзалнингизнинг тағчарми узулиб кетди. Уйда-сиз, лекин ишга кетишингиз керак. Ёки фарзандларингизнинг оёқ кийимидан шундай муаммо чиқиб қолди. Ана шунинг учун ҳам уйда ҳар бир эркакнинг ўзига яраша устaxonаси, асбоб усxоналари бўлиши керак. Шунда кутилмаган муаммоларни бирпасда ҳал қилиш мумкин.

Масалан уйда "Нейрид", "Дисмакон" елимлари ва майда михчалар (уларнинг 4 дан 10 гача бўлган ўз рақамлари бор), турли этикдўзлик пичоклари, мих сугурадиган, мих қирадиган кичик омбурчалар бўлгани зарар қилмайди. Энг кўп ейилиб кетадиган тағчарми учун эса "Полюартиан", "Микроворд" бўлақларини олиб келиб қўйилса зарур бўлганда ишлатиш қийин эмас. Уни ҳар қандай ўлчам-

даги тағчарми учун мослаб келасиб олиб ёпиштирилади. Зарур бўлса михчалар билан қоқиб маҳкамланади-да, чети кумқоғоз билан ишқаланади. Ҳар бир эркак кунига бир мар-ча бўлса ҳам оила аъзоларининг оёқ кийимларини кўздан кечириб, мойлаб қўйса қандай яхши. Шунда оёқ кийимларингиз кўпга чидайди. Бу ҳам рўзғорга фойда келтиради, албатта. Пойабзални ҳечқачон иссиқ печ ёнида қуритмаслик керак. Мойлагандан кейин сунъий

толали мато ёки баҳмал парчалари билан артилса ҳар қандай чармин ҳам ярақлатиб юборади.

Ахир бизни ҳар кунни тўрт томонга элтадиган оёқларимизнинг ўзи бебаҳо-ку! Шунинг учун уларга кийиладиган пойабзалимизни ҳамма ҳавас қилгудек қилиб ярақлатиб кийишимиз зарур. Чунки, "Дўст бошга, душман оёққа қарайди", деган гап бекорга айтилмаган.

Эргашбой ака уч фарзанди-ни ота касби, этикдўзликликдан топган ҳалол пули эвазига боқайди. Шунга яраша рўзғори ҳам тўқис. У киши айтгандек эркакларнинг уйда ўз мўъжаз устaxonалари бормикан? Бўлмаса албатта асбоблар топиб, ҳаракат қилиш зиён қилмайди. Буни ҳар бир эркак ўйлаб кўриши зарур эмасмикан?

БАСИРА

Агар рўзғорда ишлатадиган челагингиз тешилиб қолса, уни ташлаб юборишга шоям йилмаган. Агар қўлингизда уни жиддий таъмирлаш учун усxона бўлмаса, полиэтилен маҳсулотлари билан челақни ямай олсангиз, у сизга хали кўп хизмат қилади.

Бунинг учун полиэтилен парчасини челақнинг тешилган қисмига жойлаштириб уни ҳар икки томондан ёндириб эритамиз. Суюкланган полиэтилен челақ тешигини беркитади...

Киш куллари ховлингиз ва унинг атрофидаги йўлакчаларни қордан тозалайдиган ёғоч куракка қор ёпишиб қолавермаслиги учун куракнинг пастки ва устки томони-га парафин суртлади.

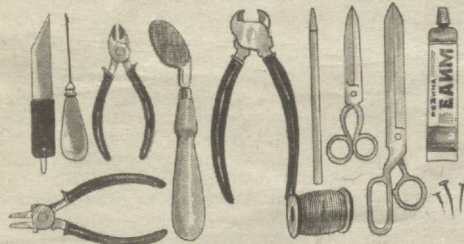
Агар болаларингизни эски резина копгоги тешилиб, яроқсиз бўлиб қолган бўлса, ундан бошқа мақсадда фойдаланиш мумкин.

Коптоқни ўртасидан иккига бўлиб, бўлинган қисмини ҳам ўртасидан озгина тешиб рўзғорда ишлатадиган ток қайчингизга "қийдиришингиз" мумкин. Ҳосил бўлган "қалқон" қўлингизга ўсимлик ва гулларнинг тиканлари киришидан асрайди.

Маълумки, кўпгина совутичлар ишлаётган маҳалда билинар-билимас тебраниб туради. Бу совутич учун нормал ҳолат ҳисобланмайди. Бунинг учун совутичнинг орқа қисмидаги агрегатга 0,5-1,5 кг. микдордаги юкни жойлаштириб қўйиш керак. Шунда совутич ўчиб-ёнишида маълум тебранишлар кўзатиблмайди.

Рўзғорда жуда кўп ишларни қойилмақом бажарадиган эркаклар баъзан жуда оддий ишларни уйдасидан чиқолмасликлари мумкин. Масалан, оддий майда михни белгиланган жойга, яна маълум бурчак остида қоқиш. Айниқса, михни жойига ўрнатиб олиш ва болга билан биринчи уринишлар осон кечмайди. Бунинг энг осон, қулай йўли бор. Пластинининг кичкина бўлақчасини мих қоқиладиган жойга ёпиштириб, қўлингиздаги михни унга ўрнаштириб қоқасиз. 1-2 та зарбадан кейин пластини бўлақчасини олиб ташласангиз ҳам бўлаверади.

Хулқар ХОТАМБОВА тайёрлади

Ҳар бир хонадонда этикдўзликка асқотадиган мана шу асбобларингиз бўлсин.

ОЁҚ КИЙИМИНИ АСРАШ ҚОНДАСИ

Оёқ кийимингизни кўчадан келишингиз билан ечиб ён атрофларига ёпишган чанг ва лойдан тозалаб, олдин намланган латта билан, сўнг қуруқ ва тоза латта билан артиб қўйинг.

Агар оёқ кийимингиз хўл бўлиб кетган бўлса, эски газеталар ёки намлиқни тортадиган қоғозларни пойафзалингиз ичига тикиб қўйинг.

Пойафзал ичига тўшаладиган тагликни ҳар 2-3 кунда бир марта олиб қуритиш керак.

Хўл пойафзалларни иситиш мосламалари ёнига қўйиб қуритиш ярамайди. Бунда пойафзалнинг шакли бузилиб, торамай қолади, устидаги чарм узининг қайишқоқлик хусусиятини йўқотиб қотади.

Агар пойафзалингиз қуриб қолган бўлса, пойафзал кремидан қуюқроқ қилиб суртиш керак. Бунда тиш шёткаси ёки махсус пойафзал шёткасидан фойдаланасиз. Оқиб пойафзалларга рангсиз крем суртиш мумкин. Лекин рангсиз кремни ранги тўқ ва

қора пойафзалларга суртиб бўлмайди. Мабодо фойдаланилса, ранги хираллашиб қолади. Қуюқ кремга озроқ скипидар қўйиш мумкин.

Крем суркалгандан 5-10 минут ўтгандан сўнг шётка билан яхшилаб ишқаланади. Сўнг духоба билан.

Пойафзалингиз жуда-яна ифлосланган бўлса уни илиқ сув билан ювинг. Кетмайдиган эски доғларни, моғорларни бензин, лимон ёки пиёзнинг суви билан тозалаш мумкин. Сўнг рангсиз крем суртиб асл холига келтирилади.

Чарм пойафзалдаги мойли доғларни ош содаси эритмаси билан тозаланади.

Оқ пойафзалдаги доғларни юмшоқ ўчиргич билан ишқалаб тозалаш мумкин. Агар доғ шунда ҳам кетмаса бензинга озгина магnezия қўшиб шу эритма билан артиш яхши натижа беради.

Чарми тескари қилиб тикилган пойафзаллар резина шётка билан тозаланади. Нашатир спирта ботирилган пахта билан артилади ва қуригандан сўнг қум қоғоз

билан усти текисланади.

Лакланган пойафзалларга крем суртилмайди. Шунинг учун бундай пойафзаллар пиёзнинг мағзи ёки туҳумнинг оқи яхшилаб аралаштирилиб артилади. Устидан духоба ёки юмшоқ латта билан артиб қўйилади. Юмшоқ бўлиши учун касторка ёғи ёки глицерин суркалади.

Замшдан тикилган пойафзаллар қуритилгандан сўнг махсус темир ёки резина шёткалар билан тозаланади. Булар қум қоғоздан ҳам фойдаланиш мумкин.

Пойафзалнинг туқлари текисланиши учун қайнаб турган чойнақнинг бугига тутиб туриш мумкин. Агар замшдан бўлган пойафзалингиз кийилавериб ялтиллаб қолган бўлса, буни иссиқ сувда намланган латта билан артиб қўйиш керак. Яна бир йўли темир шётка билан тозалаб қуриш керак. Унда ҳам доғлари кетмаса картошка унига бензин қўшиб қилинган бўтқа билан артиш керак. Ёки нашатир

спиртнинг сув билан аралашмаси (1:3) билан артиб сўнг сўвқўшилган сирзангига латтани хўллаб артиш керак.

Жигаранг замш пойафзалларни қуюқ қотиб суртиб шётка билан тозалаш мумкин.

Трикотаждан матолардан тикилган пойафзални устки қисмини бир чой қоқиқ нашатир спиртни бир

стакан сув эритмасига қўшиб тозаланади.

Резинадан бўлган пойафзалларни тозалашда фақат сув билан ювилади. Ичига тўшаладиган тагликларни маргансовка ёки бирон бир дезинфекцияловчи модда қўшилган суоқликда ювиб олинса, оёқларда юз бе-

радиган моғорлашнинг олдини олиб нохуш хидини йўқотади.

Ҳар кун кийилмайдиган оёқ кийимларини чангдан асраб олиб қўйиш керак. Бунда оёқ кийимлари ичига юмшоқ қоғоз ёки махсус тайёрланган қалотқалар солиб қўйилади.

Қишлоқ пойафзалларга нам ўтмаслиги учун эски шерст матолардан: сукно, драпдан бўлган эски кийимлардан тагликлар кесиб олинб, пойафзалингиз размерига қараб икки-уч қават қилиб солиб қўйишингиз мумкин. Тагликларни БФ-6 клеи билан қлейлаб қўйсангиз янада мустаҳкамроқ бўлади.

Пойафзалингиздан фарч-ғурч овозлар чиқади-ган бўлса, бунинг учун ўсимлик ёғини қиздириб, кечқурун эрталабгача суртиб қўйинг.

Баъзида янги пойафзал товонингизни сикади. Уч фоизли сиркали сув билан артиб қўйсангиз кифоя. Агар янги олган пойафзал оёғингизни сикаётган бўлса ичيني сиркали сув ёки одеколон билан яхшилаб намланганда

2-3 соат қийиб юринг. Кастор ёғи чармдан бўлган пойафзаллар учун энг яхши ёғ ҳисобланади. Чармини юмшатади, намлиқни ўтказмайди узок вақт чармининг асл ҳолатини сақлашда қулай восита ҳисобланади.

Турли ботинка ва этиклар учун бирор бир ёғга қўй ёғини аралаштириб фойдаланса ҳам бўлади.

Ер қаттиқ музлаб сирпанчиқ бўлиб қолганда йиқилиб тушишдан сақланадиган учин пойафзалингиз остини ацетон ёки бензин билан тозалаб "Марс", "Феникс" ва "Момент" кремларидан илон изи шаклида суркаб қуритиб кейин қийиш яхши фойда беради. Қиш давомида бир неча марта бу усулнинг такрорлашингиз мумкин. Бир парча жундан, ёки эски кигиздан бўлган латтани кесиб олиб пойафзалингиз остига қлейлаб қўйиш ҳам яхши фойда беради.

Этикларнинг молниясини бузилишдан асраш учун вақти-вақти билан канофолнинг спиртли аралашмасини суртиб қўйиш керак. Шунда улар узок вақт бузилмади.

Лола АҲМЕДОВА тайёрлади

ЎЗ СЎЗИДАН ҚАЙТМАГАН ОШИК

Муҳаббат аталмиш соҳира туйғу лаззатларидан маст бўлган, кейинчалик унга етолмасдан "севги бутунлай ёлғон хис", деб таъкидловчи кимсалар кўплаб топилди. Балки, баъзилар учун шундайдир. Лекин муаззам ҳаётнинг турфа "хунар"лари борки, муҳаббат дунёда бор, деган қарорга келишга мажбур бўлганлар ҳам бисёр. Каминга ҳам ҳофиз айтганидек: "Бахт туйи"дан сармаст бўлган ошиқлардан.

7-синфда ўқиб юрганамда мусофирчиликдан толиққан отаонам ўз туғилган жойига қайтиб келиши ва мен шу ерда ўқишимни давом эттирдим. Бу ер менга қадрдон бўлиб қолганлиги боис, мослашиб кетишим қийин бўлмади. Янги синфдошлар, янги ўртоқларга тез фурсатда ўрганиб олдим.

Синфимиздаги Х. исмли қиз менга ёқарди. Унга гоҳида сирли қарашлар қилар, кечалари у ҳақда ўйлаб тонг оттирдим. Муҳаббат аллақачон юрагимни забт этганини англаб етдим. Унга дил изҳоримни баён этишга ботина олмасдим. Ҳар ҳолда янги келган бола... Кунлар бир-бирини шоша-пиша қувиб, мактабни тамомлаш фурсати ҳам етиб келди. Биз фақат юқорида интилардик. Ниятимиз бирор олий ўқув юртига кириб, у ерда тахсил олиш эди. Шу сабабдан синфдошлар билан бўладиган битирув кечасида ҳам иштирок этмадим, "қайдасан Тошкент" дея пойтахт сари равона бўлдим. Ушанда қаттиқ хато қилганимни энди тушуниб етдим. Ахир инсон умрида мактабни битирув кечаси бир марта юз беради-ку.

Ўзбекистон Миллий университети ўзбек филологияси факултети талабаси бўлдим. Шунда ҳам синфдош кизга бўлган муҳаббат ўти сўнмади. Таътилларда уйга борганимда Х. ни кўришга ошиқар, кўрганимда эса юрагим жиз этиб кетарди. Ниҳоят, унга дил изҳоримни билдирдим. Бу ҳақда ота-онамга ҳам айтдим. Кўплаб насиҳатлар, ўғитлар гирдобиди қолдим. Аммо ҳеч ким аҳдидан қайтаролмади. Хуллас, совчилар икки дил риштасини боғлашди. Унинг ошиқлари кўп эди. Улар орасидан "улук"ни тортиб кетганлигим учун жанжаллашишга ҳам тўғри келди. Хозирда Х. Қарши Давлат университетида тахсил олмақда.

Мана, бу воқеага ҳам 2 йилдан ошди. Утган фурсат мен учун унутилмас таассуротлар тухфа этди. Демокчи бўлганим, муҳаббати учун курашган инсон албатта ўз ёрига етади. Муҳаббат бор бу дунёда!

Қосим РИЗАЕВ, ЎЗМУ 4-босқич талабаси

МУАЗЗАМ АЯНИНГ КЎЗ ЁШЛАРИ

Куз ойлари эди. Бетоб бўлиб шифохонага тушиб қолдим. Мен билан бирга Муаззам ая деган бир онахон ҳам ётардилар. У кишининг кўзлари нимагадир гамгин эди. Муаззам ая интиқ бўлиб деразага термулиб кимнидир кутардилар. Ўзлари тенги онахонларнинг гоҳ ўғиллари, гоҳ набиралари, гоҳ келинлари келишса ая уларга ҳавас билан қараб хўрсиниб кўярдилар. У кишини кўргани ҳеч ким келмасди. Мен эса: "Ўғил-қизларингиз борми", деб ботиниб сўрай олмас эдим. Бир куни ўзлари менга дардларини айтиб қолдилар.

Олти нафар фарзандим бор, - дея гап бошладилар ая. - Уларни отасиз катта қилдим. Ҳам она, ҳам ота бўлиб оқ ювиб, оқ тарамди. Бир касб эгаси қилдим, негаки дадаларининг орзуси шу эди. Ҳеч қимдан кам бўлишмасин деб, кечаю кундуз меҳнат қилдим. Оқибатда соғлигимни йўқотдим, оёғим оғрийдиган бўлиб қолди. Ҳар йили кузда шишиб кетади. Кўзларим ҳам хира-лашиб бораёпти. Негадир

фарзандларим охири пайтларда мени чиқиштирамай қолишган. Мен ўзимни оилада ортиқча эканлигимни ҳис қиламан, на илож, энди кучкуватим йўқ, болаларимнинг қўлига қараб қолганман. Хозир ҳамма фарзандларим яхши ишларда ишлашади. Катта ўғлим шаҳарда туради. Лекин мен билан гаплашишни ҳам истамайди. Шифохонага кўтмасимдан олдин уйига озроқ пул сўраб бордим.

Ўғлимга: "Озгина пул бериб тур, нафақамни олишим билан қайтариб бераман, жон болам, эртага шифохонага ётмоқчи эдим, дори-дармонимга озроқ пул етмаёпти, укангда ҳам йўқ экан", - десам, ўғлим: "Йўқ, қизимни ўқишга киритмоқчиман, ортиқча пулим бўлганда берадирим", - деди. «Пулсиз шифохонага ётдим», - деб Муаззам ая юм-юм йиғлардилар. Мен ҳар қанча юпатмайин ая кўз ёшларини тутиб туролмасди, ўксиб-ўксиб кўз ёш тўкардилар. Чунки, уларни ҳеч қимлари йўқдек эди-да. Ўша 6 та фарзанд

хатто бирон марта онамизнинг аҳволи қалай экан, дея келишмади.

Яншиям ҳамширалар бор, бироз бўлсаям кўнгилларини кўтариб туришарди. Кунлар ўтиб аяга жавоб беришди. У кишини фарзандлари келили олиб кетишмади. Охири ҳамшира қиз уйларига олиб бориб қўйди. Ая кетгач қалбим хувиллаб қолди. Худди фаришталардек беғубор аяни ўша бағри тош фарзандлари қандай қилиб кўзлари қийиб хор қилишган экан.

Мен у кишининг уйли-жоили фарзандларига насиҳат қилишга ёшлик қиламан. Лекин бу воқеани кўриб кўрмасликка олиб, юзимни четга буриб кетишни ўзимга лойиқ, деб топмадим. Менинг ҳам бўвим бор. Бувижоним уйимизнинг қуёши, ойига ўхшайдилар. Бувим бир куни бизни тарк этиб кетишларини ўйласам, юрагим орқага тўтиб кетади. Ҳафиза аянинг фарзандлари оналарисиз, набиралари бувисиз қандай яшашар экан?

Дилноза КАРИМОВА Тошкент

СЎНГГИ УМИДИМИЗ СИЗДАН

Яқинда мен газета дўконига сотувчи бўлиб ишга кирдим. Севимли газетамизнинг 37-сонидаги "Эҳтиром" сарлавҳаси остида чоп этилган мақолани ўқиб сизларга мактуб ёза бошладим. Мени Самарқанд Давлат Тиббиёт институти неврохирургия ва неврология кафедраси мудири, тиббиёт фанлари доктори, профессор, республикамиздаги таниқли жарроҳлардан бири Абдурахмон Мамадалиев ва Хосиятхон опалардан илтмосим бор. Менинг турмуш ўртоғим 1958 йилда туғилган. Аммо 1999 йилнинг 13 августидан бери кўзлари кўрмаёпти. Қон босимлари кўтарилиши натижасида мияларига қон қуюлиб, кўзга келадиган нервларни қисиб турибди. Вилоят касалхонасида 6 кун, Тошкентда нейрохирургия шифохонасида 15 кун даволатдик. Шифокорларнинг айтишича, тамографиянинг жавобиди менингги, анухол деб ёзилган. Ўзимизнинг Гиждувон туманида ҳам Россиядан келган кўз шифокорларига кўрсатдик. Вилоят кўз касаллиқлари шифохонасига ҳам олиб бордик. Ҳеч қандай натижа бўлмади. Касал одам жуда ҳам инжиқ

бўлиб қоларкан. Ҳар куни у кишига бир қути сигарета олиб келиб бермасам, сиқилиб қолади. Қийналиб кетдим.

Уч нафар фарзандим бор. Уларни едириб ичиришни ўзи бўлмайдими ахир. Рўзгорнинг барча ташвишлари менинг бўйнимда. Кеча хўжайинимга: "Сизни Самарқандга олиб бориб даволатамиз, насиб бўлса кўзларингиз очилиб кетади", - десам, қувонганидан йиғлаб юборди. У кишига қўшилиб ўзим ҳам йиғладим. Азиз Абдурахмон Мамадалиев! Бизнинг энг катта умидимиз сизлардан. Зора мана шу "Оила ва жамият" газетаси сабабчи бўлиб сизлар билан учрашас. Сизнинг табаррук қўлларингиз теккас хўжайинимнинг кўзлари тузалиб кетса. Яратганнинг ўзи сизларни қўллаб-қувватласин. Бизга эса дадамизнинг қувончдан порлаган кўзларини кўриш насиб этсин.

Агар ана шу хатимизни ўқисангиз бизга жавоб ёзинг. Қачон, қаерга боришимизни, қандай ҳужжатлар керак эканлигини билдиринг.

Феруза АКРАМОВА

Бухоро шаҳри, Шарқ 1, 51 уй, 9 хона

Бу саҳифани ўқиркансиз хаёлга толдингиз. Ҳаёт сўқмоқлари... Қаранг, улар нақадар хилма-хил... Барча яхшиликка интилади, бахтли бўлишни истайди. Омад ва омадсизлик, бахт ва бахтсизлик эса ўз қўлимизда. Ҳаёт сўқмоқларида ўзингиз дуч келган яхшилик ва ёмонлик ҳақида ёзиб юборинг, азизим.

Мактабни битиргач, университетга кириш учун тайёргарлик кўра бошладим. Кечаси-ку, кундузи бошимни китобдан кўтармай химия фанининг химик моддаларини сув қилиб ичиб юбордим. Афсуски, адабиёт фанидан сал оқсоқланиб қолдим.

Бел-гиланган тест саволларини ечолмадим... Кишлоғимиздаги кутубхонада ишлаб бошладим. Иккинчи йили дадам, "Бу йил ўқишга кирсанг кирдинг, бўлмаса турмушга бераман", - дея шарт қўйди. Мен яна барча нарсани йиғиштириб қўйиб тайёргарлик кўришни бошладим. Бир куни университет ҳовлисида Мавлуда исмли қиз билан танишиб қолдим. У: "Сиз бошингизни қотириб ўқиб юрманг. Эртага бир жойга олиб бораман. Шаҳарда донги чиққан "Фолбин амаки" бор. Бир марта "куф-суф" қил-с а

Борми, барча ўқитувчиларнинг қўллари қалтираб сизга энг юқори бални қўйганини билмай қолади", - дея мени ишонтирди. Мавлуда айтган "Фолбин амаки"ни кўриш иштиёқи мени туни билан қийнаб чиқди

Эртасига битта "бомба" музқаймоғи эвазига янги дугонам мени шаҳар четидидаги "Фолбин амаки" яшайдиган уйга олиб берди. Мен у амакини... йўқ... йўқ ўша йигитни кўриб ҳайрон қолдим. Чунки у ерда мен ўйлаган 70-80 ёшлардаги оппоқ соқолли, бошига салла ўраб, эгнига чопон кийган отахон эмас, 30-35 ёшлардаги келишган бир йигит ўтирарди. "Чиқмаган жондан умид" дедим-у, йигит кўрсатган жойга бориб ўтирдим. У қўлларимни кафтлари орасига олиб бир муддат ушлаб туриб нималарнидир ўқиди-да, елкамга икки марта уриб қўйди. Сўнг қўлимга ҳар хил материаллардан тўпланган майда-чуйда ипчалар тўпلامини тутақазиб: "Ушбу ипчаларни имтиҳонга олиб кириб кетасиз. Уларга дуо қилиб, толаларининг ҳар бири ила ўқитувчиларнинг кўзини боғлаб қўйдим", - деди. Мен унга айтилган суммани бериб қўшадй энгил бўлиб университетга отландим. Бу янгиликдан ўзимга таниш икки-учта дугоналаримни ҳам оғоҳ қилганим улар ҳам "Фолбин амаки"га боришди. Хуллас, ўша кундан бошлаб тайёргарликни йиғиштириб қўйдим. Аммо шундан кейин Мавжудани бошқа кўрмадим. Имтиҳон кунини ҳалиги ипчаларни бир амаллаб ўзим билан олиб кириб кетдим. Фикру ҳаёлим жодулар билан банд бўлиб, тест саволларини кўнгилдагидек ечолмадим. Қолаверса, яхши тайёргарлик кўрмаганим ҳам панд бериб қўйди.

Тест жавобларини билиш учун бориб фамилиялар қайд этилган доскага назар солар эканман баданимдан муздай тер чиқиб кетди. Чунки менинг фамилиям энг кам бал йиққан абтуриентлар қаторида турарди. Шундай қилиб мен алданганимни билиб қолди-му, аммо додимни кимга айтишни билмай зор-зор йиғладим. Чунки ҳамма айб ўзимда эди. Кейинроқ эшитишимча, Мавлуда ўша фолбин йигитнинг хотини бўлиб, улар тирикчилик учун Тошкентга келишган экан. Мен қаниб неча-неча содда қизлар уларнинг найранглари қурбони бўлдим. Агарда мен ўз фикримда қатъий турганимда, эътиқодим мустақкам бўлганида ҳозир 3-курс талабаси бўлиб мазага қилиб ўқиб юрган бўлардим. Афсуски, лақмалгим боис ўз омадимни кўлдан чиқардим. Дадам билан тузган шартномага мувофиқ турмушга чиқиб, ҳозир "қайнонамнинг мактабиди" аъло баҳоларга ўқиб юрибман. Хурматли қизлар, ҳар қимнинг гапига ишониб мен каби алданиб юрманг.

НИЛУФАР

Саҳифани Н. ИҲЛДОШЕВА тайёрлади

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

Оила ва жамият
Муаллиф фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқ қилиши мумкин.
Фойдаланилмаган кўлэмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтариқмайди, ёзма жавоб қилинмайди.
Газетадан кўчириб босилганда «Оила ва жамият»дан олинганлиги албатта қайд этилсин.

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА
Қабулхона: (Тел. ва Факс) 133-28-20
Табриқлар, эълонлар: 133-04-50
Бўлимлар: Оила - 133-04-35, 34-25-46
«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босма хонаси. Манзил: Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.
Босишга топшириш вақти - 20.00
Босишга топширилди - 21.00
Газета таҳририят компьютер базасида терилди ва саҳифаланди.

ХОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи» Акционерлик компанияси
ОБУНА ИНДЕКСИ - Яқка обуначилар учун 176
Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида № 33 рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г - 38. Формати А-3, ҳажми 2 босма тоб.
Баҳоси эркин нархда. Адади - 20905
Саҳифаловчи - Акбар ШОДИЕВ.
Рассом - Набижон ХОЛМУРОДОВ.
Навбатчи - М. СОДИКОВ.